

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA (SDL)

a Teritoriului Micro-Regiunea Vailor Crisurilor
Albbsi Negru

Măsurii 19 Dezvoltarea locala LEADER - Programul Național de
Dezvoltare Rurală 2014-2020

VERSIUNEA 9 intrata in vigoare in data de 27.05.2022

Asociatia Grup de Actiune Locala
“Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru”
Adresa: Sat Socodor, nr. 1, Jud. Arad
CIF: 28992731
CP: 317305
Reprezentant: AXENTE CRISTIAN GHEORGHE
Tel.: [0749710456]

ANEXA 1 - MODIFICAREA SDL – GAL „MICRO-REGIUNEA VAILOR CRISURILOR ALB SI NEGRU”

Data 03/05/2022

1. TIPUL PROPUNERII DE MODIFICARE A SDL¹

Tipul modificării ²	Numărul modificării solicitate ³ în anul curent
☐ Modificare simplă - conform pct.1	
☒ Modificare complexă - conform pct.2	1
☐ Modificare legislativă și/sau administrativă - conform pct.3	

II. DESCRIEREA MODIFICĂRILOR SOLICITATE⁴

- DENUMIREA MODIFICĂRII:** Modificarea fiselor măsurilor 1.1./1A;3A Cooperarea in scopul creării de forme asociative, rețele si clustere, pentru diversificarea activităților rurale si 6.3./6B Dezvoltarea satelor in vederea lansării apelurilor de selecție pentru utilizarea sumelor ramase in SDL, conform pct. 2, litera b)

a) Motivele și/sau problemele de implementare care justifică modificarea

Pentru a putea lansa respectiv relansa apeluri de selecție in condiții optime care să asigure un grad mare de absorbție a valorii rămase din SDL este necesară corelarea unor secțiuni ale fișelor măsurilor:

- **Măsura 1.1./1A;3A** Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele si clustere, pentru diversificarea activităților rurale (măsură nelansată până în prezent)

- **Măsura 6.3./6B** Dezvoltarea satelor:

Sesiunea 1: 17.08.2017 cu termen limită de depunere a proiectelor 17.09.2017

Suma alocată măsurii: 927.721,00 euro

Număr de proiecte depuse: 12

Proiecte selectate: 12

Proiecte contractate: 12

Valoarea publică contractată: 539.102,00

Sesiunea 2: 30.10.2017 cu termen limită de depunere a proiectelor 04.12.2017

Suma alocată măsurii: 388.609,00 euro

Număr de proiecte depuse: 7

Proiecte selectate: 7

Proiecte contractate: 7

Valoarea publică contractată: 350.439,00

Indicator de monitorizare prevăzut: (6B) *Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 79,616;*

Indicator de monitorizare realizat: (6B) *Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 71,629*

Indicatorul de monitorizare este raportat la populatia UAT-urilor pentru care au fost contractate proiectele, indicatorul este format din măsurile: 6.3 (6B), 6.4 (6B) si 6.5 (6B).

Pentru această măsură s-a mai alocat in urma bonusării o sumă de 118.222 euro prin modificarea SDL nr. 8 aprobată în data de: 20.09.2021 prin Nota nr. 221683/20.09.2021.

¹ conform încadrării tipurilor de modificări din prezentul Ghid.

² se bifează o singură căsuță

³ numărul modificării solicitate în anul curent.

⁴ fiecare modificare va fi completată conform punctelor a,b,c,d.

b) Modificarea propusă

Se modifică următoarele secțiuni din SDL:

Cap. V Prezentarea măsurilor:

Măsura 1.1 / 1A; 3A Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, pentru diversificarea activităților rurale va avea următoarele modificări:

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

~~Orice formă asociativă legal constituită în vederea cooperării sub incidența articolului 35 din R.UE 1305/2013 (conform art. 35 din R.UE 1305/2013, format din minim 2 entități).~~

~~ATENȚIE!!!: Animarea în vederea constituirii parteneriatului se va documenta în cadrul dosarului cererii de finanțare (listă de prezență semnată, poze de la întâlniri, procese-verbale de sedință, etc.~~

Beneficiari indirecți (grup țintă):

~~populația locală~~

~~întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sănătate, educație etc.~~

PARTENERIATELE constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier, un grup sau o organizație de producători/ cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol, în funcție de submăsură.

- Fermieri (persoane fizice și/ sau entități cu formă de organizare juridică);

- Microîntreprinderi și întreprinderi mici;

- Organizații neguvernamentale;

- Autorități publice

- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și de alimentație publică.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile (pentru acțiunile specifice măsurii 1.1/3A;1A. În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri de investiții, atunci costurile sunt acoperite din măsura 1.1, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri. Cu toate acestea, valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor măsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul măsurii 1.1. Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 10% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus (ajutorul public nerambursabil).

Valoarea sprijinului nerambursabil va fi de maxim: 72.046 euro/proiect.

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile (pentru **acțiunile specifice măsurii 1.1. (3A, 1A).**

Pentru componenta de investiții din cadrul proiectului:

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Valoarea sprijinului nerambursabil va fi de maxim 52.036 euro/proiect.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu:

- 30 %, în cazul ONG-urilor, negeneratoare de venit (caz în care serviciile prestate către terți se vor face cu titlu gratuit)

- 20 %, în cazul ONG-urilor generatoare de venit

Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile va fi de maxim 52.036 euro/proiect

Măsura M6.3/6B Dezvoltarea satelor va avea următoarele modificări:

- Corelarea obiectivelor cu tipurile de acțiuni eligibile:

(c) infrastructura de bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare;

(e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

g) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instituții aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

- Eliminarea următoarelor acțiuni eligibile:

6. Tipuri de acțiuni eligibile

~~(b) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;~~

~~(c) investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;~~

~~(d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;~~

~~(e) construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu;~~

~~(f) restaurarea, conservarea și /sau dotarea obiectivelor din patrimoniul local și structuri de promovare a tradițiilor locale;~~

~~(i) studii și analize pentru fundamentarea nevoilor de conservare și intervenție asupra patrimoniului local din teritoriul GAL;~~

~~(j) susținerea evenimentelor de promovare a identității comunitare (manifestări culturale, sportive, gastronomice)~~

-Introducerea următoarelor criterii de selecție

8. Criterii de selecție

- Investitii digitale;—Investitia stimuleaza dezvoltarea mediului local de afaceri;
- Principiul accesului la finantare.

c) Efectele estimate ale modificării

Efectul acestor modificări se va contoriza în buna implementare a Strategiei de dezvoltare locală și în îndeplinirea indicatorilor asumați prin aceasta.

d) Impactul modificării asupra indicatorilor din SDL

Indicatorii de monitorizare asumați prin Strategia de Dezvoltare Locală nu vor fi afectați în nici un fel de prezentele solicitări de modificare a strategiei.

Introducere

În urma organizării sesiunilor de informare și animare și a consultărilor desfășurate pe parcursul dezvoltării opțiunilor strategice și conturării Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului GAL Microregiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru, atât în localitățile care au făcut parte din parteneriatul aferent programării 2007-2013, cât și în localitățile care s-au alăturat pentru actuala perioadă de programare, au relevat că dezvoltarea teritoriului acoperit de parteneriat depinde crucial de implementarea LEADER. Toate tipurile de membrii ai parteneriatului au subliniat în mod repetat nu doar oportunitatea rezolvării problemelor de dezvoltare rurală, dar mai ales aportul substanțial, cu impact semnificativ și sustenabilitate ridicată a măsurilor specifice de politică de dezvoltare rurală, cu precădere a abordării LEADER. Acestea au fost posibile luând în considerare trecutul recent și succesul implementării de măsuri similare în abordări comparabile în perioada anterioară de programare. Rezultatele extrem de bune obținute au convins și s-au multiplicat, elementul central al promovării succesului fiind reprezentat de facilitatea accesului, dimensionarea pe nevoile teritoriului și a actorilor locali și posibilitatea verificării și validării experiențelor pozitive de manieră directă, în apropierea comunităților.

Efectul intervențiilor anterioare prin măsuri de politică agricolă în localitățile și la membrii parteneriatului au produs și permis soluționări rapide și eficiente pentru problemele selectate spre soluționare. Spectrul și volumul problemelor teritoriului este departe de a fi epuizat, motiv pentru care continuitatea abordării se relevă a fi extrem de importantă pentru toate categoriile de actori din teritoriu. O caracteristică nouă a parteneriatului este reprezentată de membrii privați și de interesul crescut al acestora în a deveni parte activă în implementarea de ansamblu a strategiei și nu doar de proiectele proprii care se doresc promovate. Acest nivel superior de înțelegere presupune o practică îndelungată și posibilitatea comparării de experiențe private și publice, la îndemână, posibil de cuantificat și verificat.

Pentru un teritoriu omogen și cu o dispunere geografică favorabilă, cu o vocație funcțională a dezvoltării agriculturii, actorii parteneriatului probează o maturitate avansată în identificarea și relaționarea potențialului, oportunităților de dezvoltare și a viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung. În acest sens, identificarea dezvoltării rurale locale, în special prin aportul parteneriatelor public-private, ca formă de prim interes în dezvoltarea imediată, responsabilă atât de diversificarea economiei rurale cât și de continuarea susținută a modernizării elementelor de infrastructură civică, socială și culturală vine în spiritul celor exprimate. Vocația agricolă a teritoriului rural în discuție continuă linia priorităților și contează pentru circa o treime dintre cei interesați și implicați. Posibilitățile de eliminare a barierelor de dezvoltare ce produc excludere, marginalizare socială, sau reduc șansele de integrare socială sau profesională pentru anumite categorii sociale sau minorități etnice, inclusiv etnia romă, cunosc o cu totul altă dimensiune în acest exercițiu al programării prin faptul că posibilitatea abordării integrate a măsurilor incluzive și a acțiunilor menite să elimine dificultățile de exprimare și integrare se regăsesc nu numai în interesul exprimat de reprezentanții comunităților dar își găsesc locul în formele specifice de sprijin public.

Nevoile teritoriului în termeni de dezvoltare economică, socială, de mediu, de formare și dezvoltare profesională și intelectuală, de sprijin pentru categorii marginalizate sau defavorizate sunt reflectate de ponderile specifice în programarea intervențiilor

strategice, de la priorități, la măsuri și alocări financiare, în strictă și directă legătură cu prioritățile strategice ale Uniunii, ale Politicii Agricole Comune, ale FEADR, cu obiectivele, prioritățile și domeniile de intervenție ale PNDR.

Ponderea alocărilor financiare pe măsuri și priorități și a nivelului diferitelor direcții strategice reținute de SDL reflectă nu numai nevoile formulate de participanții la întâlnirile de animare, informare și la consultări ci și realitatea economiei și dinamicii teritoriului confirmate de analize (analiza diagnostic și analiza de potențial, SWOT). Efortul principal de susținere a dezvoltării rurale locale echilibrate și sustenabile este secondat de eforturile specifice de modernizare în direcția creșterii competitivității agriculturii cu toate sectoarele sale, posibilitatea colaborativă de a implementa scheme de calitate și de diversificarea economiei rurale prin antreprenariat neagricol. Aceste linii strategice majore ale SDL sunt acoperite transversal de prioritatea și măsurile specifice dedicate inovării și transferului tehnologic și de capacitatea de a răspunde la provocările modificărilor climatice și problemelor specifice de mediu asigurate prin dezvoltarea, transmiterea și însușirea de cunoștințe prin acțiuni de colaborare, formare și dobândirea de experiență. Nevoile specifice de integrare socială și profesională pentru grupuri dezavantajate sau în dificultate, pentru lărgirea posibilităților de afirmare și exprimare a minorităților etnice întregesc tabloul acțiunilor specifice propuse de SDL pentru dezvoltarea echilibrată și rațională a teritoriului propus de parteneriat.

În cifre succinte se așteaptă progrese înregistrate la scara a circa 60 de fermieri, aproximativ 30 de antreprenori rurali în domeniile agricol și neagricol, 20 de comunități rurale și urbane mici la care se asociază 1 structura colaborativa pentru transferul inovațiilor, 2 scheme de calitate pentru produse tradiționale regionale regroupând 12 exploatații agricole, sprijin specific pentru promovarea a cel puțin 2 proiecte dedicate minorităților etnice și 1 proiect de incluziune socială cu investiții în infrastructura specifică destinat grupurilor marginalizate.

Grupul de Acțiune Locală va promova două proiecte de cooperare LEADER destinate implementării prin sub-măsura 19.3 în direcțiile priorităților strategice proprii SDL.

CAPITOLUL I: PREZENTAREA TERITORIULUI SI A POPULATIEI ACOPERITE -ANALIZA DIAGNOSTIC

I1.1 Prezentarea principalelor caracteristici geografice

Teritoriul acoperit de parteneriatul public-privat al al Asociației GAL Microregiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru cuprinde 23 de localitati si anume: orasele Chisineu-Cris si Santana, comunele Apateu, Archis, Beliu, Craiva, Cermei, Graniceri, Hasmas, Livada, Macea, Misca, Olari, Pilu, Sepreus, Simand, Sinteia -Mare, Seleus, Socodor, Sofronea, Zarand, Zerind, Zimandu Nou.

Toate comunele analizate sunt situate pe teritoriul judetului Arad, la o distanta cuprinsa intre 10 si 87 km fata de orasul Arad, iar in cazul comunei Graniceri la doar 2 km de granita cu Ungaria, respectiv orasul Elek.

I1.2 Prezentarea principalelor caracteristici climaterice si a solurilor

Sub aspect climatic, teritoriul are caracteristicile climatului temperat continental cu influente mediteraneene, cu o circulatie a maselor de aer predominant vestica si cu o vizibila etajare dispusa de la vest la est, odata cu cresterea altitudinii. Altitudinea relativ mica se remarca climatic in diferente mai atenuate ale temperaturilor din succesiunea anotimpurilor, intr-o distributie anuala uniforma a elementelor dinamice si intr-o repartitie omogena a radiatiei solare. Vara, ca urmare a cresterii intensitatii radiatiei solare si a predominarii timpului senin, temperatura aerului inregistreaza valori ridicate - media lunara depasind 20°C. Mediile anuale ale temperaturilor sunt cuprinse intre 10°C in zona de campie, 9°C in zona dealurilor si piemonturilor.

Cantitatile medii de precipitatii se inscriu cu valori cuprinse intre 565-600 mm

anual in zona de campie, 700-800 mm anual in zona dealurilor si piemonturilor. In general iernile sunt moderate, fara geruri aspre, afectate de masele de aer vestice si fiind adapostite de invaziile polar-continentale dinspre est si nord-est. Primavara se resimte Anticiclonul Azoric care grabeste desprimavararea, vara nu este prea torida datorita influentelor vestice, iar toamna temperaturile descresc incepand din octombrie, variind intre 16,9°C in septembrie la 6° C in noiembrie.

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul apartine bazinelor hidrografice a Crisului Alb si Crisului Negru, rauri importante din partea de vest a tarii.

I.1.3.Populatie - demografie

Populatia teritoriului Asociatiei GAL Microregiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru este in prezent de 79.616 locuitori raportata la suprafata de 1894,31 km². Se obtine astfel o densitate de 42 loc/ km².

Nr loc total	Nr loc barbați	Nr loc femei	Pop 1-14 ani	Pop 15-24	Pop 25-34	Pop 35-44	Pop 45-54	Pop 55-64	Pop Peste 65
79616	38932	40648	14314	9790	10492	12829	9105	5335	17751

I.1.4 Patrimoniul de mediu

Teritoriul se remarca prin biodiversitate, atat a ecosistemelor terestre cat si a celor acvatice. Un rol important in mentinerea biodiversitatii este reprezentat de lipsa unor surse de poluare in zona.

Raul Crisul Alb avand obarsia pe versantul sudic al Muntilor Bihorului, in jurul

altitudinii de 980 m dreneaza teritoriul pe directia sud-est, nord-vest si are un bazin de forma dendritica cu valori mari ale densitatii retelei hidrografice si in sectorul superior si cu valori reduse in zona comunei Socodor. Expozitia in general vestica a bazinului Crisului Alb explica si marea cantitate de precipitatii pe care o primeste si care asigura scurgerea permanenta a retelei vaii.

Prezentarea zonelor existente pentru reseaua Natura 2000 si/sau rezervatii:

Numele zonei	Suprafata in ha	Caracteristici principale (clasificarea directivelor privind Habitatele, Pasari, Habitate si Pasari)
Campia Cermeiului	3150	ROSPA0014
Creasta Muntilor Codru Moma	400	Aria naturala protejata
Campia Crisului Alb si Crisul Negru	32.197	ROSPA0015
Padurea de fag de la Archis	144,8	Aria naturala protejata
Solurile saraturate Socodor	102	ROSCI0231
Arboretul macea	21	Legea 5/2000 privind amenajarea teritoriului

Zone cu valoare naturala ridicata - HNV

Siruta	Judet	UAT
9832	Arad	Archis
11236	Arad	Hasmas

Pe teritoriul Asociatiei Grupul de Actiune Locala "Microregiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru" etnia majoritara se prezinta astfel:

Maghiari cu un total de 9192 locuitori (Chisineu Cris - 1443, Santana - 222, Apateu - 4, Beliu - 49, Cermei - 132, Graniceri - 16, Livada - 241, Macea - 140, Misca - 1300, Olari - 555, Pilu - 102, Seleus - 4, Sepreus - 7, Simand - 128, Sinte Mare - 1226, Socodor - 92, Sofronea - 836, Zarand - 4, Zerind - 1152 si Zimandu Nou - 1539).

I.1.5 Patrimoniul arhitectural si cultural

Din punct de vedere turistic, comuna Seleus este cunoscuta datorita amenajarilor piscicole realizate aici si nu in ultimul rand pentru podul turcesc, monument istoric si de arhitectura datat din secolele al XV-lea - al XVIII-lea, construit peste raul Cigher. Tot aici intalnim si monumente de arhitectura, din care amintim biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, ridicata in 1726, din lemn, sfintita in 1745 si reconstruita, din caramida, in anul 1870.

Castrul sau cetatea cu numele de Zarand figureaza in documentele din anul 1232. Aproape de marginea comunei, in directia nord-vest, langa apa Cigherului, pe locul numit Chereptel se vad urmele Cetatii Zarandului. Criscior - cu cel mai vechi monument de arhitectura din Zarand - biserica ortodoxa din 1404 - ctitorie a cneazului Vlad Criscior, precum si un muzeu etnografic si de istorie a mineritului. Biserica este de tip traditional, pictura din pronaos este datata pe la 1395 - 1404.

Archis - potentialul turistic de care dispune comuna este unul de exceptie cuprinzand atat elemente ale fondului turistic natural dar si a celui antropic. Frumusetea peisajelor de pe bordura vestica a Muntilor Codru-Moma, pensiunile turistice din Groseni si

biserica ce poarta hramul "Cuvioasei Paraschiva", datata din anul 1725, sunt cateva obiective de mare atractie turistica ale zonei.

Vaile Crisului Negru, Teuzului si Sartisului sunt binecunoscute pescarilor si vinatorilor pentru fauna bogata din aceasta zona. Alaturi de acestea, biserica reformata din Vanatori - monument de arhitectura datat din secolul al XIII-lea, biserica catolica din Satu Nou si biserica ortodoxa din Misca sunt obiective turistice de mare atractie. Comuna Craiva reprezinta un areal de mare atractie datorita pitorescului Vaii Marausului si Vf.-lui Garbei. Biserica de lemn din satul Ciuntesti purtand hramul "Buna Vestire" ce dateaza de la 1725 si pictata la interior, in stil bizantin, cu picturile realizate pe panza sau pe lemn de tei si lipite pe peretii de scandura. Comuna Zerind se remarca prin fondul de vinatoare si pescuit de pe Crisul Negru si biserica reformata din Iermata Neagra datata din anul 1799

Un alt vestigiu de data asta cu radacini preistorice se afla la intrarea in comuna Hasmas si este alcatuit dintr-o falie de roca calcaroasa care este „impregnata” cu fosile ce dateaza din epoca antediluviana. Acest sit arheologic care a fost cercetat de numerosi cercetatori si arheologi, ascunde fosile ale unor vietuitoare din mediul marin (pesti, scoici, melci), ceea ce demonstreaza faptul ca aceasta zona a fost candva acoperita de o mare sau un ocean preistoric.

Valul de pamant construit de Traian dupa cucerirea Daciei trece pe la nord de satul Comanesti, la circa 7km de cetatuie acolo unde atinge piemonturile masivului Codru Moma, urmand sa separe teritoriile cucerite de romani de cele ale dacilor liberi, construirea lui coincide cu datele de la care se rupe firul istoriei cetatuiei de la Clit. "Troianul", acest val de pamant cu un sant pare sa inceapa din zona piemontana nordica a muntilor Codrului nu departe de Crisul Negru, la hotarul satului Dumbravita de Codru, brazdand padurile din imprejurimile Secaci, Agrisu Mic, Comanesti, Archis, Selistea, traversand raul Teuz la Rapsig in valea Crisului Alb, ajungand astfel la Manerau , continuand in zona muntoasa a Zarandului la Iercoseni , de unde indreapta spre sud peste holde si paduri ajungand in Lunca Muresului in apropiere de Lipova, de unde nu-i exclus sa continue in Banat. Sistemul constructiei este cel obisnuit, cu pamant din sant, diferenta de inaltime dintre fundul santului si coama valului este de 4-5m.

Din patrimoniul cultural si architectural al comunei Macea fac parte Gradina Botanica Macea este situata in vatra comunei Macea, Gradina Botanica a Universitatii de Vest "Vasile Goldis" din Arad se intinde pe o suprafata de 21,5 ha, Aleea poetilor; Monumentul Eroilor din cimitirul ortodox, Complexul Monumental Gelu si Glad, Menumorut.

Arhitectura specifica, monumentele istorice si de arhitectura precum cladirea "Convictului", casa urbariala si fortificatiile "Cetatea veche" sunt cateva repere turistice ale Orasului Santana.

Printre atractiile comunei Sofronea *se numara Biserica ortodoxa* din satul Sofronea, *Castelul "Purgly"* din Sofronea, inscris in patrimoniul cultural national, constructie secolul al XIX-lea.

I.1.6 Economia locala

I.1.6 .1 Repartizarea populatiei active

	Populatia activa	Sector agricol	Sector industrial si de artizanat	Sector de comert	Sector privind serviciile
Total	55512	27307	16785	5658	5762
%	100	49.2	30.23	10.2	10.37

I.1.6.2 Agricultură

Teritoriul acoperit de parteneriatul Asociației GAL Microregiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru dispune de urmatoarea structura agricola, pe categorii:

	Nr. capete de animale împărțite pe zone de relief	Terenuri arabile (Ha) - pe zone de relief	din care:				Păduri pe zonă de relief (Ha)
			Productive pe zonă de relief (Ha)	Neproductiv e pe zonă de relief (Ha)	Pășuni pe zonă de relief (Ha)	Viță de vie și livezi pe zonă de relief (Ha)	
Total	261073.057	105481.304	96499.033	5386	37826	96	19898
%	100	100	91,48	5,10	35,86	0,09	18,86

Clasificarea pe marimi a suprafeței agricole utilizate a teritoriului

	Sub 0,1	0,1 - 0,3	0,3 - 0,5	0,5 - 1	1 - 2	2 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 30	30 - 50	50 - 100	Pest e 100
Teritori u GAL-MVC	3665	3915	775	1722	2805	4272	1749	612	168	136	105	151

I.1.6.3 Industrie - IMM - Micro-întreprinderi

Structura industriei din teritoriul acoperit de parteneriatul teritoriului Asociației GAL Microregiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru se prezinta astfel :

	Total întreprinderi	Micro-întreprinderi cu 1-10 salariați	Întreprinderi cu 10 - 50 salariați	Întreprinderi cu 50 - 250 salariați	Întreprinderi cu peste 250 salariați
Numar	2036	1954	61	12	9
%	100	95.97	3	0.59	0.44

I.1.6.4 Comerț și sector de servicii

Tipuri de comerț	Numar	% din numarul total	Întreprinderi din sectorul terțiar (servicii)	Numar	% din numarul total
Cu amanuntul	264	100	Service auto	8	57.14
			Confectii	2	14.28
			Prelucrare lemn	4	28.58
Total	100	100		14	100

I.1.7. Servicii și infrastructuri medico-sociale

Pe întreg teritoriu acoperit de parteneriatul teritoriului Asociației GAL Microregiune Vailor

Crisurilor alb si Negru principalele servicii de sanatate,educație,recreere etc.care funcționeaza pentru populația teritoriului :sunt învățământ preșcolar, primar și secundar în toate localitățile din teritoriu iar învățământul liceal în cele doua orașe:Santana și Chisineu Cris, si in doua comune :Belu si Cermei.Serviciile medicale sunt asigurate în toate localitățile prin cabinetele medicilor de familie,la care se mai adauga cabinete stomatologice si farmaciile. In orase s-au infiintat si laboratoare de recoltare pentru analizele medicale.Fiind un teritoriu preponderent agricol si zootehnic au aparut și cabinetele veterinare in fiecare UAT. În Comuna Socodor gasim un primul centru din tara de cercetare si tratament al bolii Alzheimer. Acoperirea cu terenuri sportive sau sali de sport pentru activități sportive și recreere este realizata în majoritatea localităților componente ale teritoriului. Activitățile culturale se desfășoare în caminele culturale existente în fiecare localitate iar orașele dispun de case de cultura.Formațiile de dansuri populare sunt de asemenea existente în multe localitati din teritoriu.

I.1.8 Activități sociale și instituții locale

Primăriile au urmarit realizarea unor activități sociale și culturale la nivelul comunelor. Activitățile sociale au avut ca scop principal ajutorarea familiilor nevoiașe. Pe plan cultural autoritățile locale s-au remarcat prin organizarea unor evenimente, precum zilele localitatii sau „Praznicul de Pita Noua”. In cadrul primariilor își desfășoara activitatea un compartiment de asistența sociala, sprijinind persoanele care solicita soluționarea diverselor probleme cu caracter social. Pe teritoriul acoperit de parteneriatul a crescut numarul activităților sociale,culturale,sportive și de mediu ,de susținere, promovare a copiilor și a tinerilor în special.

I.1.9 Impactul acțiunilor anterioare de dezvoltare locala și rurala la scara teritoriului

Dezvoltarea economico-socială se bazează atat pe bugetul Consiliilor locale cat și pe accesarea de fonduri pe diferite programe guvernamentale sau europene. Dintre proiectele realizate in cadrul teritoriului, amintim:

Proiecte PNDR :

Masura 141- 257 proiecte
Masura 112- 408 proiecte
Masura 121 - 50 proiecte
Masura 123 - 8 proiecte
Masura 123A - 1 proiecte

Masura 125 - 3 proiecte
Masura 313- 32 proiecte
Masura 312 - 86 proiecte
Masura 322 - 24 proiecte

Prin intermediul parteneriatul constituit pentru aplicarea axei LEADER PNDR 2007-2013 au fost absorbiți atat de beneficiarii privați cat și de publici suma de 2.525.563,42 Euro.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Asociatia Grupul de Actiune Locala "Micro - Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru" are in componenta un numar de 70 de parteneri.

Parteneriatul Asociatiei Grupul de Actiune Locala "Micro - Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru" se prezinta astfel:

- Administratii Publice Locale: 24 din care: 23 UAT-uri: 21 de comune si 2 orase mici sub 20.000 de locuitori; 1 regie publica locala in pondere de 34,28%;
- Societati cu capital privat: 37, in pondere de 52,86%;
- ONG: 6, in pondere de 8,57%;
- Persoane fizice: 3, in pondere de 4,29%;

Asociatia GAL-MVC si-a propus sa reuneasca parteneri din sectoarele socio-economice relevante pentru zona (in teritoriul prezentat, preponderent fiind sectorul agricol: cultura cerealelor, oleaginoaselor, legumicultura si cresterea animalelor), parteneri care si-au declarat angajamentul in ceea ce priveste construirea unei organizatii nonguvernamentale cu scopul de a participa activ la dezvoltarea micro-regiunii prin implicarea activa a membrilor comunitatii in procesul elaborarii SDL.

Fata de perioada de finantare anterioara, GAL-MVC si-a propus extinderea teritoriului in incercarea de a acoperi cat mai mult zonele albe ale judetului. Extinderea a venit si ca urmare a solicitarilor altor UAT-uri si Societatii Civile care in urma performantelor inregistrate de Grupul de Actiune Locala, si-au exprimat dorinta de aderare la teritoriu.

Din partea autoritatilor publice reprezentarea a fost delegata persoanelor cu atributii de executie ca de exemplu: primar, viceprimar, secretar de comuna sau persoane implicate in actiuni de planificare pentru dezvoltare, cu alte cuvinte persoanelor aflate in contact direct cu problemele sociale si economice ale comunitatii, care au capacitatea de a identifica rapid nevoile reale ale comunitatii si de a realiza o planificare adecvata a actiunilor de raspuns la acestea.

Autoritatile publice locale, Regie Publica Locala semnatare ale acordului de parteneriat si-au asumat rolul de animator al teritoriului si sustinator al dezvoltarii prin furnizarea de directii strategice compatibile politicilor locale, furnizarea de sprijin material si logistic in derularea activitatilor grupului precum si furnizarea de sprijin in dezvoltarea proiectelor locale ca urmare a experientei pe care o au in dezvoltarea proiectelor cu finantare europeana. Parteneri publici ai GAL-MVC: oras Chisineu Cris, Com. Socodor, Com. Pilu, Com. Graniceri, Com. Sintea-Mare, Com. Sepreus, Com. Cermei, Com. Craiva, Com. Archis, Com. Hasmas, Com. Beliu, Com. Seleus, Com. Apateu, Com. Misca, Com. Zerind, Com. Olari, Com. Zarand, Com. Simand, Oras Santana, Com. Zimandu Nou, Com. Livada, Com. Sofronea, Com. Macea, Ocolul Silvic Dumbrava R.A. .

Organizatiile nonguvernamentale si organizatiile din sectorul privat sunt reprezentate de persoane care ocupa exclusiv functii de conducere, ca de exemplu presedinte,

administrator sau asociat, realizandu-se in acest fel o reala implicare, la cel mai inalt nivel, a persoanelor cu rol decizional din cadrul sectorului privat al comunitatii. Ong-uri partenere: Asociatia pentru promovarea folclorului si culturii traditionale „Spicul Olari”, Asociatia Crescatorilor de Ovine si Caprine „Miorita”, Asociatia „Gold Carp Love”, Asociatia „Pro Crisius”, Asociatia „Pescarul Macean”, Forumul Democrat al Germanilor din Romania.

Teritoriul GAL-MVC, este bogat in traditii si obiceiuri locale, cultura cerealelor, oleaginoaselor, legumelor cat si cresterea animalelor in special a ovinelor si caprinelor, bogat in paduri si pasuni. Dintre ONG-urile si asociatiile care reprezinta interesele si bunul mers al celor enumerate mai sus si care fac parte din parteneriatul GAL-MVC:

- **Asociatia pentru Promovarea Folclorului Si Culturii Traditionale “Spicul Olari”**, care are ca obiective: promovarea folclorului si culturii traditionale, **activitati de formare si consiliere a tinerilor si adultilor; organizarea, consilierea si coordonarea activitatilor minoritatilor nationale; actiuni in vederea protejarii mediului inconjurator**, actiuni pentru monitorizarea drepturilor omului;
- **Asociatia “Pescarul Macean”** - obiective: pastrarea traditiei si obiceiurilor locale; promovarea si incurajarea turismului si agroturismului local; **conservarea biodiversitatii si protectia faunei de interes vanatoresc si piscicol, protejarea mediului**; competitii sportive, etc;
- **Asociatia Crescatorilor de Ovine si Caprine „Miorita”** - obiective: participarea membrilor la activitati de crestere si ameliorare a ovinelor si caprinelor; organizarea de expozitii, simpozioane, comunicari pe teme si activitati specifice (crestere si ameliorare a raselor, sanitar - veterinar, de desfacere a produselor animaliere); **dezvoltarea ramurii cresterii animalelor (instruiri, sedinte, transmitere masuri); sustinerea si valorificarea produselor obtinute de crescatorii de ovine si caprine**; consultanta si informare in vederea accesarii de sume pentru dezvoltarea activitatii proprii; etc.

Persoanele fizice din acord au rol de animare si mobilizare a populatiei in procesul de animare, consultare, persoane importante din comunitate, care au participat la intalniri de animare, informari, promovari, instruiri organizate de GAL-MVC, actiuni realizate in cadrul SDL aferenta PNDR 2007-2013.

Parteneriatul creat reprezinta esenta in aplicarea instrumentului de dezvoltare teritoriala, a cresterii capacitatii comunitatilor de a gestiona dezvoltarea teritoriala, a dezvoltarii si a implicarii sociale, a apartenentei la comunitate, ceea ce contribuie la dezvoltarea teritoriala din punct de vedere economic, social, educational, cultural, prin intermediul Strategiei de Dezvoltare/ a Planului de Dezvoltare elaborat la nivelul microregiunii precum si prin dezvoltarea Grupului de Actiune Locala.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor - Max. 5 pag.

Teritoriul

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Diversitatea formelor de relief (campie, deal) • Rețea hidrografică bogată pe teritoriul Crișurilor Alb și Negru • Calitate superioară a solurilor Numeroase surse de apa termala • Zone naturale protejate (ecosisteme) • Poziție geo - situarea în extremitatea vestică a țării, nod de importanță națională și europeană în rețeaua de drumuri rutiere și feroviare • Principalele trasee rutiere și feroviare ale județului sunt incluse în Coridorul paneuropean de transport IV • Vămile -pentru trafic comercial si persoane • Rețea de energie electrică, telefonie fixă și mobilă, Iluminat public, CATV și internet • Case de cultură modernizate • Obiceiuri și tradiții etno-folclorice, ansambluri folclorice • Stadioane sportive in orasele din teritoriu, baze sportive • Infrastructura modernizată partial prin fonduri sau cu resurse proprii • Pod peste Raul Crisul Alb de la Chisineu Cris, Podul de lemn peste Raul Crisul Alb de la Socodor, Podul peste Raul Cigher de la Seleus • Existența de monumente istorice de interes național si local • Retea de drumuri locale modernizate si reabilitate in parte	• Intreruperea realizarii de lucrari de imbunatatiri funciare, combatere a eroziunii solului in zona colinara • Lipsa lucrărilor de combatere a eroziunii solului și a alunecărilor de teren • Fauna si floră in degradare • Calitate precară a infrastructurii (apa, canal, drumuri, gaz) • Lipsa politicilor privind economisirea și conservarea energiei și utilizarea insuficientă a resurselor neconvenționale: energia eoliană, energia solară • Slaba valorificare a apei termale • Insuficiența și slaba amenajare a ștrandurilor termale • Degradare arhitecturală accentuată, mai ales pentru obiectivele cu specific local • Număr relativ redus de facilități culturale: cinematografe, case muzeu, zone de agrement • Insuficienta valorificare a monumentelor istorice si culturale • Nivelul de degradare si absența activităților susținute de restaurare a monumentelor istorice și culturale • Caselor tradiționale neamenajate (tradiții etnice si folclor) și neincluse în circuitele turistice • Insuficiența centrelor sociale si de recreere în special pentru tineri
OPORTUNITATI	AMENINTARI
• Prezența și accesibilitatea numeroaselor programe de susținere financiară pentru dezvoltare rurală, sectorială, regională și de cooperare • Teritoriu relativ omogen economic si ca forme de relief • Exploatarea resurselor naturale	• Inundatii, erodare si poluarea (apa, sol) • Biodiversitate in pericol • Mediul politic • Degradarea pitorescului satelor prin nivelul redus al activităților de renovare și reînnoire • Defrișarea și distrugerea fondului forestier

Populatia

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
--------------------	---------------------

• Rata relativ scăzută a somajului • Rezerva de forță de muncă numeroasă și cu calificări diversificate, realizate în special prin formarea inițială realizată în sistemul de învățământ public • Existența unor specialiști calificați în domeniul consilierii și reorientării pentru carieră • Capacitate bună de absorbție a informației și inovației • Diversitate etnică • Migrațiune urban-rural pozitivă • Media de vârstă favorabilă întregării economice și sociale • Acces la centrele universitare ARAD și TIMISOARA • Schimburi culturale etnice cu alte regiuni și țări din spațiul European (Ungaria, Italia, Germania și Franța) • Potențial intelectual • Tradiția continuității	• Mortalitatea mai ridicată decât natalitatea • Număr în creștere al persoanelor în dificultate socială • Risc ridicat de pauperizare în orașele mici • Rata scăzută de ocupare în activități de cercetare-dezvoltare • Rata ridicată de ocupare a forței de muncă în agricultură • Tendința demografică de îmbătrânire • Inexistența unui serviciu social la domiciliu sau instituționalizat • Absența activităților organizate destinate tineretului • Calificări reduse specifice tehnologiilor tradiționale, specializărilor de înaltă calificare și tehnologiilor înalte • Disproporționalitate ocupațională în industrie, pe sexe, majoritatea locurilor de muncă fiind pentru femei • Implicare scăzută în activitățile culturale
OPORTUNITATI	AMENINTARI
• Existența de programe de formare și perfecționare finanțate din fonduri nerambursabile • Crearea de zone industriale în mediul rural poate asigura locuri de muncă stabile și mai bine plătite • Încurajarea natalității prin măsuri de susținere și înțajutorare a mamei și a copilului • Posibilitatea înființării de asociații de femei, de persoane vârstnice și de tineret • Creșterea cererii pentru forță de muncă cu grad mai ridicat de calificare	• Emigrarea / migrarea forței de muncă calificate în străinătate și către marile orașe • Dinamica redusă în termeni de creștere economică a mediului de afaceri cu presiunea permanentă asupra locurilor de muncă existente și riscul șomajului • Îmbătrânirea populației • Sistem educațional neadaptat cerințelor actuale de pe piața muncii • Flexibilitatea scăzută a pieței forței de muncă în adaptarea la modificările apărute la nivelul cererii

Activități economice

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Potențial economic în creștere • Tradiție în practicarea agriculturii • Existența produselor locale (varza de Socodor, roșiile de Macea, placinta de casa Craiva, palinca de Groseni, etc) • Competitivitatea regiunii în creșterea ovinelor • Existența infrastructurii de sprijin (căi de comunicație și transport, gaz, electricitate) • Zone cu tradiție în meșteșuguri și artizanat care mai păstrează specificul local	• Management agricol slab • Nivelul scăzut de prelucrarea a produselor agricole și zootehnice • Insuficiența spațiilor de depozitare autorizate a cerealelor • Drumuri agricole insuficiente • Uzura fizică și morală a utilajelor agricole • Scăderea suprafețelor cultivate cu plante tehnice (câneapă, sfeclă de zahăr) • Slabă tendință de asociere • Neexploatarea atracțiilor turistice,

•Suprafață împădurită cu foioase, rășinoase, salcâm, paltin, frasin, nuc, tei, plop și păduri de protecție de-a lungul văilor •Drumuri forestiere care permit întreținerea fondului forestier și transportul produselor silvice •Plantații împotriva coroziunii •Potențial ridicat pentru turism diversificat (agroturism, turism rural, de vânătoare, religios, pescuit sportiv și de agrement și balnear-termal) •Natură în mare parte bine conservată și nepoluată •Obiceiuri, tradiții și artizanat cu multiple influențe culturale etnice, maghiare și germane •Dezvoltarea puternică a sectorului privat în comerț și servicii •Servicii financiar-bancare prezente în teritoriu •Sector diversificat de construcții și de materiale de construcții •Forța de muncă calificată si tradiție industrială în domeniul industriei ușoare, alimentare și ramurile de prelucrare •Existența unei infrastructuri de susținere a activității economice: zonă industrială în jurul orașului Chișineu Criș si in dezvoltare cea din Orasul Santana •Rețea de canale pentru irigații, zone piscicole	rezervațiilor naturale si a monumentelor istorice si Insuficienta dezvoltarii rețelelor turistice si agroturistice • Ponderea redusă a sectorului IMM-urilor • Structura industrială este predominant orientată spre sectoare mari • Echipare tehnico-edilitară insuficientă în mediul rural • Nivel scăzut de salarizare • Slaba dezvoltare a rețelelor comerciale • Neuniformitatea nivelului serviciilor catre populatie si slaba lor dezvoltare • Insuficienta dezvoltare a activitatilor economice conexe, raportat la oportunitatile existente (centru mestesugasesc permanent pentru comercializarea produselor, inclusiv catre turisti, centre de desfacere permanenta a produselor traditionale-alimentare si non alimentare) • Insuficiența activității și prezenței punctelor și a centrelor de informare turistică • Promovarea insuficientă a resurselor și posibilităților de servicii turistice • Degradarea progresivă a patrimoniului cultural-artistic • Scăderea suprafețelor cultivate cu plante tehnice (câneapă, sfeclă de zahăr) • Slabe servicii de transport public în regiune
OPORTUNITATI	AMENINTARI
•Resursele de apă termală •Posibilitatea diversificarii de activitati economice (productie, comert, servicii sanitar-farmaceutice veterinare si umane) •Existența ecosistemelor naturale •Posibilitatea accesării fondurilor UE pentru dezvoltarea infrastructurii de afaceri și echiparea edilitară a teritoriului, pentru adaptarea IMM la cerințele UE •Stimularea cooperării dintre IMM-urile în vederea creșterii resurselor pentru dezvoltare •Cooperarea transfrontalieră •Crearea de programe pentru pregătire și perfecționare managerială •Existența unor fonduri nerambursabile pentru agricultură și spațiul rural (PNDR)	• Instabilitatea generală a piețelor • Presiunea asupra locurilor de muncă, în scădere • Criza economica • Creșterea prețului utilităților și a terenurilor va duce la scăderea atractivității județului pentru investitori străini • Posibilitatea neadaptării la standardele de calitate impuse de UE • Intrarea masivă pe piață a produselor din import • Lipsa unei corelări ale programelor de dezvoltare a infrastructurii și nevoile de echipare a zonelor cu potențial de dezvoltare a IMM • Instabilitatea legislației si birocratia

• Potențial ridicat pentru valorificarea energiilor neconventionale și integrarea economică a sub-produselor generate de agricultură • Promovarea și stimularea asociațiilor și cooperativelor agricole în scopul exploatării intensive a terenurilor • Dezvoltarea cercetării științifice în domeniul agricol • Stimularea stabilirii tinerilor specialiști în spațiul rural prin îmbunătățirea condițiilor de trai, de învățământ și a sistemului sanitar • Diversificarea serviciilor în spațiul rural • Cooperare între producătorii agricoli locali și industria alimentară • Condiții pentru realizarea de produse agricole ecologice • Mai buna valorificare și integrare a produselor tradiționale și regionale generate de agricultură • Posibilități de silvo-turism, agroturism și turism cultural	• Migrația inter-regională și internațională • Lipsa implicării active a cetățenilor la procesul de luare a deciziilor la nivel local (blocarea deciziei locale) • Lipsa de pietă de desfacere pentru produsele locale și tradiționale • Existența intermediarilor în procesul de comercializare a produselor direct de la fermier • Slabă tendință de asociere • Competiția neloială datorată pietei negre • Insuficiența utilităților necesare realizării unor zone industriale în orașele mici și în mediul rural • Gamă redusă a serviciilor bancare pentru IMM-urile aflate în afara centrelor urbane • Pondere redusă a activităților complementare agriculturii (servicii, prelucrarea produselor agricole și animale, turism rural) care conduce și la depopularea satelor
--	--

Organizare socială și instituțională

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Asociații entice • Instituii de învățământ gimnazial și liceal • Sali și terenuri de sport • Culte religioase • Asociații crescători de animale • Recalificarea persoanelor aflate în somaj sau în pensie • Implicarea conducătorilor instituțiilor de cult în activități de organizare socială • Ansambluri de dansuri populare • Ziare locale • Prezența mai multor ONG-uri cu scop cultural, educativ, voluntariat, protecția mediului, etnic • Existența cluburilor sportive • Continuitatea sărbătorilor tradiționale religioase, culturale și agrare • Creșterea numărului de cabinete medicale și stomatologice private • Existența farmaciilor umane și veterinare	• Abandonul școlar din motive economice • Insuficiența resurselor financiare pentru educație • Nivelul scăzut al salariilor din învățământ • Insuficiența serviciilor sociale, mai ales la domiciliu • Organizații civice slab dezvoltate • Inexistența „meselor de dialog social” • Interesul scăzut al populației pentru dialogul organizat pe teme de interes social, economic și cultural • Număr mic de organizații ale tinerilor sau pentru tineri • Puține alternative sociale de îngrijire, timp liber, activități pentru vârstnici și pensionari • Programele de educație alternativă, non-formală, după școală, sunt în număr mic • Slaba dezvoltare a serviciului voluntariat
OPORTUNITATI	AMENINTARI

•Existența programelor de finanțare din partea UE și programe naționale pentru educație și învățământ •Cadru legislativ flexibil, corelat cu cel european în domeniul calificării profesionale prin sistemul de învățământ •Realizarea de investiții în structuri medicale la standarde europene •Dezvoltarea unor programe și activități concrete pentru promovarea teritoriului prin atragerea de surse de finanțare europene •Cadrul legislativ care să permită implicarea mediului asociativ în procesul de luare a deciziilor alături de administrațiile locale •Tradiția și cadrul colaborarilor transfrontaliere interetnice •Mediu favorabil schimburilor culturale active •Prezența condițiilor stimulative pentru constituirea de ONG-uri care să promoveze și să implementeze proiecte pe programele sociale existente •Posibilitatea înființării de centre sociale și culturale cu sprijin public	• Insuficiența resurselor financiare pentru educație • Nivelul scăzut al salariilor din învățământ • Subfinanțarea domeniului sanitar • Migrarea specialiștilor peste hotare • Creșterea abandonului școlar, în special în comunitățile de romi • Desființarea unor școli ca urmare a reducerii numărului de elevi • Subfinanțarea acestor structuri care ar putea conduce la desființarea lor • Dezechilibru social • Infractionalitatea crescută • Mediul politic • Implicațiile sociale ale crizei economice
---	---

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Stabilirea Priorităților SDL a fost realizată metodologic prin compilarea: analizelor teritoriului, analizei diagnostic, analizei SWOT, asumarea Obiectivelor de Dezvoltare Rurală ale Reg. UE nr. 1305/2013, art. 4), analizei problemelor, provocărilor și oportunităților de dezvoltare rezultate din acțiunile specifice de informare, animare și consultare a tuturor actorilor relevanți, input-ul grupurilor tematice, concordanța și realismul direcțiilor strategice și opțiunilor de dezvoltare în linie cu direcțiile PAC, FEARD și PNDR, obiectivele, prioritățile și domeniile de intervenție ale PNDR cu precădere acțiunile specifice LEADER; proporția de reprezentare a diferitelor tipuri de actori din structura parteneriatului; impactul intervențiilor pe termen mediu și lung. Definirea participativă și consultativă a Priorităților Strategice cristalizează următoarele: 1. Dezvoltarea și modernizarea agriculturii competitive; 2. Susținerea diversificării și dezvoltării antreprenoriatului și economiei rurale neagricole; 3. Creșterea calității vieții prin susținerea infrastructurii de toate tipurile și serviciilor spre populație; 4. Capitalizarea intelectului rural prin formare, informare și inovare; 5. Combaterea sărăciei și integrarea grupurilor marginalizate și în dificultate. Legătura între prioritățile și măsurile SDL și domeniile de intervenție, prioritățile și obiectivele de dezvoltare rurală ale Reg. UE nr. 1305/2013 este stabilită astfel: **P1SDL: M2.1, M2.2, M2.3 și M3.3**, corespunzătoare ODR 1, P2 și P3, DI 2A, 2B și 3A:

P2SDL: M6.1 și M6.2, corespunzătoare ODR 3, P6, DI 6A; **P3SDL: M6.3**, corespunzătoare ODR 3, P6, DI 6B; **P4SDL: M1.1 și M1.2**, corespunzătoare ODR 1, P1, DI 1B și 1C; **P5SDL: M6.4 și M6.5**, corespunzătoare ODR 3, P6, DI 6B. Obligatoriu de menționat faptul că **Măsurile M1.1 și M1.2 din cadrul priorității P4SDL** au acțiune și efect sinergic transversal pentru întreaga strategie, aparținând **obiectivelor transversale**, incorporând **componente inovative și componente de mediu și modificări climatice**, de manieră esențială.

Tabelul 1 - Logica intervenției

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiectivul de dezvoltare rurală 1	P1	1A	M2.2 Ferme mici și mijlocii	Cheltuieli publice totale: 195.000
		1B	M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere pentru diversificarea activităților rurale	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite: 3 Numărul de exploatații agricole care beneficiază de sprijin: 10 Cheltuieli publice totale: 216.138 Număr de locuri de muncă nou create: 3
		1C	M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare	Numărul total al participanților instruiți: 30 Număr de locuri de muncă nou create: 0

			continua	Cheltuieli publice totale: 9.567
	P2	2A	M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole si pomicole	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 7 Număr de locuri de muncă nou create: 2 Cheltuieli publice totale: 572.565,08
		2B	M2.2 Ferme mici și mijlocii M2.3 Tineri fermieri	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 10 Număr de locuri de muncă nou create: 10 Cheltuieli publice totale: 195.000 Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 14 Număr de locuri de muncă nou create: 9 Cheltuieli publice totale: 670.000
	P3	3A	M3 Sprijin pentru integrarea si promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 2 Număr de locuri de muncă nou create: 0 Cheltuieli publice totale: 6.000
	P4	4A		
Obiectivul de dezvoltare rurală 2	P5	5A		
		5B		

Obiectivul de dezvoltare rurală 3	P6	6A	M6.1 Inițierea de activități neagricole	Număr de locuri de muncă nou create: 5 Cheltuieli publice totale: 610.000
			M6.2 Investiții în activități de modernizare a întreprinderilor și turism	Număr de locuri de muncă nou create: 3 Cheltuieli publice totale: 42.429,70
		6B	M6.3 Dezvoltarea satelor	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 79.616 Număr de locuri de muncă nou create: 0
			M6.4 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 25 din total locuitori GAL Număr de locuri de muncă nou create: 0
			M6.5 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 4078 din total locuitori GAL Număr de locuri de muncă nou create: 0
		6C		

Tabelul 2: Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1A	Cheltuielile publice totale	3.301.757,57 Euro
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	3 operațiuni

1C	Numărul total al participanților instruiți	30 participanți
2A, 2B, 2C+	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	31 beneficiari
3A, 3B	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	12 exploatații
4A, 4B, 4C	Suprafață totală agricolă (ha)	-
4A, 4B, 4C	Suprafață totală forestieră (ha)	-
5A	Suprafață totală (ha)	-
5B, 5C	Totalul investițiilor	-
5D	Suprafața totală sau UVM în cauză	-
5E	Suprafață totală	-
6A	Locuri de muncă create	32 locuri de muncă
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	79.616 locuitori
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	-

CAPITOLUL V Prezentarea măsurilor

Denumirea măsurii - Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, pentru diversificarea activităților rurale

CODUL Măsurii - Măsura 1.1 / 1A; 3A

Tipul măsurii: ☒ **INVESTIȚII**
 ☐ **SERVICII**
 ☐ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele și clustere, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol și industrie alimentară inclusiv investiții (lanț scurt de aprovizionare și piața locală, scheme de calitate) turism, cultura, sănătate, social, educație (atelier de mesesuguri, educație nonformală, etc.).

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care vor deveni cooperative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro- alimentare în supermarket-urile din țară
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor și al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scăzut al activităților de marketing și diversificare
- gamă limitată de produse tradiționale
- foarte puține produse recunoscute la nivel european,
- Slabă reprezentare a activităților mesesugaresti, tradiționale în forme organizate (SRL, PFA etc)
- Slabă valorificare a potențialului natural, cultural, patrimonial
- Slabă promovare a turismului
- Lipsa formelor alternative de educație prescolară și școlară
- Unele tradiții folclorice în pericol de a se mai transmite de la o generație la alta

- Distrugerea în timp a monumentelor, a satului tradițional, a arhitecturii tradiționale
- **Realizarea formei juridice asociative este un mare câștig al cooperării deoarece fermierul român deși își dorește asocierea pentru că realizează că singur nu poate să-și valorifice produsele se va asocia foarte greu fără a avea un suport informațional care să-l motiveze și sustină pentru acest demers. Realizarea și implementarea planului de afaceri care se va putea realiza prin: alte măsuri din LEADER, PNDR sau alte programe, va contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.**

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- d) păstrarea, promovarea și valorificarea patrimoniului material și imaterial

Obiective specifice ale măsurii

Sprijinirea înființării de forme colective (cooperative, grupuri de producători), clustere și rețele în scopul:

- a) cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt
- b) cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt
- c) cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală
- d) cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali
- d) cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate
- e) cooperării între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural
- f) cooperarea în vederea diversificării activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare alineatul 2

- a) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;
- b) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
- c) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piața locală
- d) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale
- e) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora
- f) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1A “Incurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte:
- încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale;
3A “Promovarea organizării lanțului alimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole”

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare cât și cu scheme de

(3A) Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1,2, M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.3, M6.4 și M6.5 dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al **caracterului transversal al măsurii** în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigura premisele înființării de forme asociative (cooperative, grupuri de producători, ONG-uri, clustere, rețele etc)
- Asigura dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti
- Rezolvă nevoi la nivelul unei comunități
- Se bazează pe resursele locale
- Se integrează într-o strategie locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din acea strategie
- Asigura o vizibilitate mult mai mare a investiției și implicit efectul multiplicator al proiectului
- Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în forme asociative
- Asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

PARTENERIATELE constituite în baza unui **ACORD DE COOPERARE** din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier, un grup sau o organizație de producători/cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol, în funcție de submăsură.

- Fermieri (persoane fizice și/ sau entități cu formă de organizare juridică);
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Organizații neguvernamentale;
- Autorități publice
- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și de alimentație publică.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local (turism, cultura, social, sănătate, educație (ateliere de meserii, educație nonformală, etc.)
- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării și promovării în comun a elementelor, proiectelor, tehnologiilor, metodelor, inovațiilor relevante pentru domeniul agricol
- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul dezvoltării de lanțuri scurte

Acțiuni neeligibile:

- Achiziția de bunuri și echipamente second-hand;
- Taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să fie o formă asociativă legal constituită în vederea cooperării sub incidența articolului 35 din R.UE 1305/2013 (conform art. 35 din R.UE 1305/2013, format din minim 2 entități).
- Solicitantul trebuie să dovedească animarea premergătoare asocierii în vederea cooperării sub incidența art. 35 din R.UE 1305/2013.

8. Criterii de selecție

- relevanța proiectului pentru specificul local;
- numărul de parteneri care vor forma organizațiile colective;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile (pentru acțiunile specifice măsurii 1.1 (3A,1A). În cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri de investiții, atunci costurile sunt acoperite din

măsura 1.1, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri. Cu toate acestea, valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor măsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul măsurii 1.1. Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 10% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus (ajutorul public nerambursabil).

Valoarea sprijinului nerambursabil va fi de maxim: 72.046 euro/proiect.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	3
3A	Numarul de exploatații Agricole care beneficiaza de sprijin	10
6A	Număr de locuri de muncă nou	3
1A	Cheltuieli publice totale	216.138

Denumirea măsurii - Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă

CODUL Măsurii M1.2 / 1C

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII
 ☒ SERVICII
 ☐ SPRIJIN FORFETAR

- 1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

JUSTIFICAREA MĂSURII

În cadrul măsurii „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”, se derulează activități de instruire și alte tipuri de activități pentru a îmbunătăți potențialul uman al persoanelor care sunt implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvicultură, manageri în agricultură și IMM-uri cu activitate în zonele rurale. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare cuprind: cursuri de instruire, workshop-uri, îndrumare profesională, activități demonstrative, acțiuni de informare, schimburi în agricultură pe termen scurt și scheme de vizitare. Aceste acțiuni sunt implementate pentru a aborda nevoile identificate în SDL. Aceste activități sunt cruciale pentru a promova creșterea economică și dezvoltarea în teritoriul GAL și îmbunătățesc sustenabilitatea, competitivitatea, eficiența resurselor și performanțele de mediu în întreprinderile agricole și activitățile neagricole susținute de SDL. În plus această măsură contribuie la creșterea legăturii dintre agricultură și cercetare, în special prin integrarea și diseminarea rezultatelor activităților susținute de Măsura 1.1.

CONTRIBUȚIA LA ASPECTELE CENTRALE ȘI LA OBIECTIVELE TRANSVERSALE

Atât în contextul specific SDL cât și transversal la scara PNDR, transferul de cunoștințe și acțiunile de informare reprezintă o măsură orizontală relevantă pentru toate prioritățile UE privind dezvoltarea rurală. În plus, măsura contribuie la prioritatea 1 „Stimularea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și a zonelor rurale”, în mod special zona de interes 1A „stimularea inovării, a cooperării și a dezvoltării bazei de cunoștințe în zonele rurale” și 1C „stimularea învățării pe termen lung și a instruirii profesionale în sectoarele agricol și silvic”.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Obiectivele urmărite de măsură se referă la:

- asigurarea formării necesare tinerilor fermieri și micilor fermieri din teritoriul GAL beneficiari ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării necesare antreprenorilor rurali beneficiari ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării fermierilor, grupurilor de fermieri și oricăror alte forme asociative cu activitate în agricultură din teritoriul GAL;
- asigurarea formării antreprenorilor rurali potențiali și existenți, alții decât beneficiarii măsurilor specifice ale SDL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

- **P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale** ca prioritate principală și ca prioritate secundară:
- **P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură** în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor
- **P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură**
- **P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură**
- **P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic**
- **P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare: Acțiunile de formare profesională și de informare care vor fi finanțate prin această măsură au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar

Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a acțiunilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice și de reducere a concentrației de GES din atmosferă (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și intensificarea activității de sechestrare a carbonului) îl deține transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este complementară măsurii M1.1 a SDL prin faptul că separă intervențiile specifice de tip formare și informare între cele două măsuri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este în sinergie cu toate măsurile SDL prin

impactul pe care formarea, informarea, schimbul de experiență și competențele dobândite le au direct, indirect și în special transversal.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigură transferul de cunoștințe tehnice și tehnologice spre fermieri și antreprenori rurali;
- Asigură dobândirea de competențe noi necesare integrării economice a operațiunilor agricole și neagricole;
- Asigură o contribuție superioară la creșterea valorii adăugate a proceselor și produselor provenind de la beneficiarii măsurii;
- Asigură cadrul necesar creșterii competențelor specifice și integrarea activă a acestora în procesele productive cu legătură directă cu piața.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

R (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiarii

Beneficiari direcți

Beneficiarii eligibili pentru susținerea acestei măsuri sunt entitățile sau organismele care vor asigura transferul de cunoștințe și/sau acțiuni de informare în beneficiul persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar, manageri de exploatații, agenți economici / IMM-uri care activează în zonele rurale. Organismele care organizează schimburile în agricultură și vizitele sunt de asemenea beneficiari eligibili ai acestei măsuri. Beneficiarii transferului de cunoștințe și al acțiunilor de informare trebuie să fie persoanele implicate

în sectoarele agricol, alimentar și silvic, manageri de exploatații și alți agenți economici care sunt IMM-uri care funcționează în teritoriul acoperit de GAL.

Beneficiari indirecti

Beneficiarii indirecti sunt reprezentți de beneficiarii măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 la care se adaugă beneficiarii potențiali activi în exploatațile agricole din teritoriul GAL.

Costurile suportate de către participanții care iau parte la aceste activități sunt rambursate de către furnizorul de servicii (beneficiar). Nu există o limită a dimensiunii exploatației sau a întreprinderii alimentare sau silvice care participă la activitățile promovate în baza acestei măsuri.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Activitățile eligibile în baza acestei măsuri sunt:

a. Acțiuni de instruire profesională și dobândire competențe

- Cursuri de instruire, workshop-uri și îndrumare profesională: sesiuni specifice pentru a atinge obiectivele concrete de instruire pentru grupurile țintă.

b. Proiecte demonstrative / acțiuni de informare

- Proiecte / activități demonstrative: sesiuni practice pentru a ilustra tehnologia, utilizarea unei echipament nou sau îmbunătățit semnificativ, metode noi de protecție a recoltei sau o tehnică specifică de producție.

Cheltuielile eligibile:

- Onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);
- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:
 - cazare, masă și transport participanți, după caz;
 - materiale didactice și consumabile;
 - cheltuieli asociate cu pregătirea cursului și conținutul materialului și suportului de curs;
 - închirierea de echipamente necesare;
 - închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară).

Cheltuieli neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

8. Criterii de selecție

Principiile de stabilire a criteriilor de selecție iau în considerare, în ordine, următoarele principii:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor

Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1C	Numărul total al participanților instruiți	30
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	9567 euro

Denumirea măsurii - Modernizarea exploatațiilor agricole si pomicole
CODUL Măsurii - Măsura 2.1 / 2A

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII
☐ SERVICII
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, in general se practică agricultură în ferme de subzistență si semisubzistenta și nu agricultură intensivă, în exploatații agricole. Agricultura din zona se bazează pe exploatații individuale, de mici dimensiuni. Chiar daca anumite ferme si-au imbunatatit dotarile cu mijloace de producție mai modern, inclusive finantate din fonduri nerambursabile, exista inca un numar mare de mici fermieri si gospodarii individuale care lucreaza cu mijloace rudimentare. În ultimii 3 ani se constată o tendință de creștere a numărului de ferme de semisubzistență, ceea ce înseamnă o valorificare mai bună a potențialului agricol, o parte a produselor rezultate din activitățile agricole ajungând și pe piață.

În microregiune sunt întrunite o serie de **condiții favorabile dezvoltării sectorului zootehnic**, care ține în primul rând de suprafețele însemnate de pășuni și fânețe specifice zonelor deluroase și piemontane, remarcându-se existența unei baze furajere corespunzătoare cantitativ și diversificată. **Creșterea animalelor este un domeniu cu tradiție, fapt confirmat de preponderența fermelor cu profil de creștere a animalelor și mixte. Efectivele de animale din ferme au un nivel redus, in special bovine si ovine.** Terenul arabil ocupa o suprafata redusa, fapt ce nu constituie o premisă favorabilă pentru culturile de câmp.

Pomicultura este o ocupație tradițională a microregiunii. Majoritatea livezilor sunt exploatare în sistem extensiv (clasic). In zona exista un **interes crescut pentru conversia terenurilor ocupate de livezi în regim ecologic.** În ciuda potențialului semnificativ al acestui sector, **fructele sunt slab valorificate sub forma produselor procesate.** Procesarea fructelor în vederea realizării de produse cu valoare adăugată și valorificării pe piață (sucuri, gemuri, dulcețuri, fructe uscate) sunt aproape inexistente.

Datorită particularităților climatice și caracteristicilor legate de flora meliferă, **apicultura beneficiază de condiții de favorabilitate ridicată.** In acest context este necesara sprijinirea exploatareilor in sfecial a celor mici si ale tinerilor si stimularea acestora pentru asociere in diverse forme colective deoarece majoritatea exploatareilor au o dimensiune economica sub 4.000 SO

Deși la nivel individual, sunt eligibile exploatareile agricole cu dimensiunea economică de peste 4.000 SO, prin intermediul formelor asociative, sprijinul poate fi accesat de toate exploatareile agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 4.000 SO.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivitatii agriculturii

- b) asigurarea gestionarii durabile a resurselor naturale si combaterea schimbarilor climatice
- c) obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale,inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca

Obiective specifice ale masurii

- a) Crestrea valorii economice a exploatatiilor prin modernizarea, extinderea sau diversificarea activitatilor agricole
- b) Cresterea valorii adugate a produselor prin pregatirea acestora pentru vanzare (procesare,depozitare,ambalare) si a gradului de participare a exploatatiilor pe piata
- c) Cresterea numarului de locuri de munca

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Sprijinul prin acesta submasură va conduce la creșterea competitivității și viabilității exploatațiilor atât prin investiții precum echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei cât și prin investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantatii si/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Investițiile individuale și/sau colective vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole.

Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

Investițiile în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor,vor viza inclusiv tehnologii eficiente de conservare a biodiversitatii,a prevenirii eroziunii solului si a gestionarii apei

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Investitiile vor viza utilizarea energiei regenerabile din biomasa,a unor tehnologii care vor asigura emisii reduse de carbon

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 „Investitii in active fizice” alineatul 1

„In cadrul acestei masuri se acorda sprijin pentru investitii tangibile si/sau intangibile care:”

- a) Amelioreaza nivelul global de performanta si de durabilitate al exploatatiilor
- b) Vizeaza prelucrarea,comercializarea si/sau dezvoltarea produselor agricole care fac obiectul anexei I la tratat.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A” Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în

special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării activitatilor agricole”

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: sprijinul va fi acordat cu prioritate exploatarilor care vor introduce produse, procese și tehnologii noi, rezultatul unor cercetări implementate prin PEI, proiectelor integrate
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: în cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură, inclusiv în sectorul pomicol.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.1 este complementară cu măsurile M2.2 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului de sprijin. În timp ce măsura M2.2 este dedicată exclusiv fermelor mici și mijlocii, iar măsura M2.3 include sprijin dedicat tinerilor fermieri, măsura M2.1 sprijină investițiile în modernizarea activităților agricole de manieră transversală spre toți actorii eligibili din teritoriu.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.1 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL. Sinergia cu măsurile M1.1 și M1.2 este mai mult decât evidentă și rezidă inclusiv din caracterul transversal al măsurilor amintite. Sinergiile cu măsurile M2.2 și M2.3 derivă din caracterul de exemplu potențial, ca factor de multiplicare ulterior al investițiilor sprijinite de M2.1 pentru măsurile în discuție. Sinergia cu măsura M3.1 este realizată prin posibilitatea integrării rezultatelor investițiilor realizate prin M2.1 spre scheme de calitate și posibilitatea accesului la piețe de nișă. Măsurile M6.1 și M6.2 au contribuție sinergică prin posibilitatea integrării încrucișate a produselor și/sau subproduselor agricole în servicii și afaceri rurale neagricole, inclusiv servicii turistice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- posibilitatea accesului fermierilor mici la finanțare prin participarea acestora într-o formă colectivă;
- posibilitatea creșterii valorii adăugate a produselor care pot fi prelucrate în scopul vânzării;
- posibilitatea participării beneficiarilor la crearea de forme asociative și rețele pentru lanțul scurt, scheme de calitate, Grupuri Operaționale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare. HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare. Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare. Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor. Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au implementat proiecte în cadrul măsurilor M2.2/2B și/sau M2.3/2B ale SDL.

Orice entitate juridică privată legal constituită, individuală sau colectivă care are activitate în domeniul agricol.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sănătate, educație etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor în ceea ce privește infrastructura (cladiri, cai de acces), echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei;
- investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantații și/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive);
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării;
- investiții individuale și/sau colective care vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole. Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing.

Acțiuni neeligibile:

- Investițiile în procesare pentru produse care nu provin din exploatarea sprijinită;
- Investițiile în energie regenerabilă altele decât biomasa;
- Investițiile care vor fi sprijinite prin scheme de ajutor de stat;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;

8. Criterii de selecție

- Se acorda prioritate fermierilor care au implementat proiecte în cadrul măsurilor M2.2/2B și/sau M2.3/2B ale SDL.
- Solicitantul este membru sau va deveni membru al unui GO;
- Principiul sectorului prioritar pentru microregiune, legumicultura și cultură mare;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este 70%.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare;
- Proiectelor integrate;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

Valoarea proiectelor maxim 70.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
2A	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	<u>7</u>
6A	Număr de locuri de muncă nou create	2
1A	Cheltuieli publice totale	572.565,08

Denumirea măsurii - Ferme mici și mijlocii
CODUL Măsurii - Măsura 2.2 / 2B

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII
 ☐ SERVICII
 ☒ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat pentru fermele mici existente este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.

Scopul acestei sub-măsuri este:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Fermele mici sunt definite ca fiind exploatații agricole cu o dimensiune economică între 4.000 -7.999 € SO-.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii;
- b) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea integrării și consolidării poziției de piață a fermierilor mici;
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor privat-familiale;
- reducerea gradului de sărăcie în rural;
- promovarea inovației

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe

piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului și naturii intervenției și a beneficiarilor.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul acestora în termeni de formare și cunoștințe tehnice și tehnologice moderne. Este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele mici și mijlocii sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3 a SDL. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții și dezvoltări ulterioare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.4 și M6.5 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.2 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice și accesul pe piete
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea activităților de producție agricolă de la scară mică

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație Națională

Lege Nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;

Ordonanță de urgență nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 8/2013

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr. 76/2004, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat**, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Acțiuni neeligibile:

- achiziția de bunuri și echipamente second-hand;
- taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 -7.999 € SO. (valoarea producției standard);
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020;
- Exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea

producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum **trei/cinci*** ani.

Sprijinul public nerambursabil este de **15.000 de euro** pentru o exploatație agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depasi 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.**Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.*

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	10*
2B	Numarul de exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti	10
1A	Cheltuieli publice totale	195.000 euro

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de II în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M2.2

Denumirea măsurii - Tineri fermieri
CODUL Măsurii - Măsura 2.3 / 2B

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII
☐ SERVICII
☒ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei sub-măsuri se va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole.

Instalarea ca tânăr fermier este un proces care implică realizarea unor etape, așa cum este descris mai jos. Acest proces trebuie să fi început și să fie încă în curs de desfășurare în momentul în care tânărul fermier depune cererea de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei sub-măsuri.

- Înregistrarea tânărului fermier ca micro-întreprindere/întreprindere mică cu maximum 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare (între timp, fermierul pregătește planul de afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționarea bunurilor pentru noua întreprindere, etc.); Acest pas trebuie să fie încheiat înaintea depunerii cererii de finanțare pentru această sub-măsură;
- Depunerea formularului de cerere de finanțare împreună cu planul de afaceri (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii cererii de finanțare);
- Instalarea tânărului fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a planului de afaceri.

Sprijinul acordat va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. Sprijinul financiar va fi acordat pe baza unui plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației. Măsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației.

Intervenția prin această sub-măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale arată necesitatea prezenței populației tinere în zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această sub-măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile de minimum 8.000 € SO.

Această sub-măsură vizează încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivitatii agriculturii;
- b) obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca

Obiective specifice ale masurii

- sprijinirea consolidării și dezvoltării poziției de piață a fermierilor tineri;
- asigurarea generațiilor viitoare de tineri fermieri, superior pregătiți profesional și deschiși spre inovație
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor conduse de tineri;
- promovarea integrării inovației în procesele de producție agricolă;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.3 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.2 ale SDL prin natura intervențiilor specifice și delimitarea beneficiarilor.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul măsurilor la formarea profesională și actualizarea cunoștințelor tehnice și tehnologice. M2.3 este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții viitoare. Sinergia cu măsurile M6.4 și M6.5 ale SDL deschide posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.3 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice agricole și neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;

R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;

R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație Națională

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări **prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr. 76/2004**, cu modificările și completările ulterioare.

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- **persoană juridică cu mai mulți acționari** unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Actiuni neeligibile:

- achizitia de bunuri si echipamente second-hand;
- taxe si alte cheltuieli ocazionate de tranzactii financiare si bancare;
- alte cheltuieli decat cele specificate in planul de afaceri si activitatile aferente implementarii acestuia.

7. Condiții de eligibilitate

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

- Solicitantul este persoană juridică legal constituită;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 49.999 S.O. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
 - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
 - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire, sau
 - angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;

8. Criterii de selecție

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sectorului prioritar: legumicultură și apicultură;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul

egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- **40.000 de euro** pentru exploatațiile între **20.000 € SO și 49.999 € SO**;
- **30.000 de euro** pentru exploatațiile între **8.000 € SO și 19.999 SO**. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:
 - 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
 - 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	9*
1A	Cheltuieli publice totale	670.000 Euro
2A	<u>Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți</u>	<u>14</u>

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de II în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M2.3

Denumirea măsurii - Sprijin pentru integrarea si promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale

CODUL Măsurii - **Măsura 3 / 3A**

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII
 ☒ SERVICII
 ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, in teritoriu exista o mare fragmentare a sectorului agricol in exploatare mici cu competitivitate redusa si inerente dificultati de integrare a produselor pe piata. Nivelul de procesare al produselor destinate pietei locale si regionale este, de asemenea scăzut, predominând produsele agricole trasferate brut spre consumatori potentiali.

În teritoriul GAL există un **potențial încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate UE**. In acest sens, masura isi propune sprijinirea initiativelor de promovare si consolidare a produselor locale si regionale prin stimularea producerii si comercializarii sortimentelor cu traditie in microregiune.

In cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru facilitarea operatiunilor specifice de inregistrare si promovare a produselor si brand-urilor locale si regionale, integrarea acestora in sisteme de tip lanturi scurte si sprijinirea actiunilor specifice de promovare si marketing. Sprijinul financiar este destinat pentru stimularea înființării de grupuri de producatori în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun,realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale.Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.

Sprijinirea are drept scop stimularea înființării de grupuri de producatori/asocia, de realizare a lanțurilor scurte și protejarea produselor agricole și alimentare tradiționale și locale,în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriilor leader.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a. favorizarea competitivitatii agriculturii
- b. obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale,inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca.

Obiective specifice ale masurii

Sprijinirea stimulării înființării de grupuri de producatori/asociatii în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea

schemelor de calitate, a proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, promovarea produselor agricole și alimentare de importanță locală, crearea de piețe locale contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la creșterea și diversificarea activităților de procesare a produselor agricole, crearea de branduri locale, de integrare în turismul rural și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole

Măsura corespunde obiectivelor art. 16 Scheme de calitate pentru produse agricole

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

3A Promovarea organizării lanțului alimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **Inovare:**

Sprijinul pentru finanțarea realizării unei rețele pe lanțul scurt și finanțarea investițiilor comune prezintă abordarea complexă a problematicii cooperării în domeniul agricol, procesare, promovare și valorificarea produselor agricole primare.

În cadrul acestor măsuri vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

- **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:**

Sprijinirea procesării și vânzării produselor agricole primare și prelucrate în cadrul unui lanț scurt vizează reducerea amprente asupra mediului prin încurajarea de noi metode de producere a producției agroalimentare, de păstrare, prin creșterea siguranței alimentare, prin adaptarea produselor la cerințele pieței locale și prin reducerea emisiilor de carbon cu scăderea distanței de transport.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: nu este complementară cu alte măsuri ale SDL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura 3 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.1, M2.2, M2.3, M6.1, M6.2, M6.4, M6.5 ale SDL. Sinergiile sunt generate de volumul de cunoștințe și informații generate de intervențiile măsurii M1.1 și suplimentate de intervențiile prin formare specifice măsurii M1.2. Dezvoltările specifice implementării măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 sunt în perfectă sinergie cu obiectivele și realizările M3 prin posibilitatea de inovare și/sau diversificare a producțiilor și acces la piețe de nișă. Sinergiile cu măsurile M6.1 și M6.2 sunt asigurate și amplificate de toate aspectele integratoare altele decât cele specifice producțiilor agricole. Măsurile M6.4 și M6.5 oferă posibilitate de dezvoltare sinergică a integrării actorilor marginalizați sau dezavantajați prin forme sprijinite de schemele de calitate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriile LEADER reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării teritoriilor, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual. Aceasta se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor care au păstrat vii tradițiile și în același timp au ținut seama de metodele și materialele de producție noi. Cetățenii și consumatorii din Uniune solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, produse ecologice cât și produse tradiționale, locale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate, produse ecologice numai dacă sunt răsplătiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață. Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale. Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, și de produs ecologic locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale și care au solicitat și au obținut derogări de la cerințele menționate în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 852/2004/CE.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperației cu completările și modificările ulterioare.

HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

RE NR 1601/1991, RE NR110/2008, RE NR854/2007, RE 1151/2012, RE852/2004, RE 1151/2012, ORDINUL 724/2013 privind atestarea produselor tradiționale

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii sprijinului public sunt fermieri activi/grupuri de fermieri legal constituite care își desfășoară activitatea agricolă pe teritoriul GAL.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sanatare, educative etc.
- forme asociative constituite conf RE 1305/2013 art 56

5. Tip de sprijin

Sprijinul se acordă sub formă de stimulente financiar anuale și nu mai mult de 1000 EU/an/exploatație

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile Acțiuni eligibile:

Acțiuni materiale:

- costurile aferente aderării la o schemă de calitate (costuri de certificare)
- cheltuielile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei

Acțiuni neeligibile:

- achiziția de bunuri și echipamente second-hand;
- taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare;
- achiziția de teren și/sau clădiri.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul participă la o schema instituită în conformitate cu prevederile alin. (1), Art.16 din Reg. (UE) 1305/2013;
- Solicitantul își desfășoară activitatea într-un UAT din GAL

8. Criterii de selecție

- Principiul tipului de schemă de calitate;
- Principiul apartenenței fermierilor aplicanți la un grup
- Principiul categoriei de produs obținut prin schemele de calitate.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public este de max. 1.000 de euro/ exploatație/an.

Sprijinul public reprezintă ajutor financiar nerambursabil și se acordă sub forma unui stimulent anual, pe o perioadă de maxim 3 ani consecutivi.

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
3A	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	2
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	6.000 Euro

Denumirea măsurii - Infiintarea de activitati neagricole
CODUL Măsurii - Măsura 6.1 / 6A

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII
☐ SERVICII
☒ SPRIJIN FORFETAR

Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

In randul activitatilor non agricole, atat industria prelucratoare, cat si turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele si potentialul natural si cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. In ciuda potentialului natural, cultural si patrimonial existent, a resurselor naturale si resurselor pentru producerea de energii alternative, numarul firmelor care activeaza in aceste domenii detin o pondere extrem de redusa in industria prelucratoare, respectiv turism.

Infrastrucura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri) ,Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate care nu au desfășurat niciodată activitatea/activitățile pentru care solicită finanțare. Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- Diversificarea economiei teritoriul LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea înființării unor structuri de cazare altele decât pensiunile agroturistice, baza de agrement etc.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatareilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este complementară cu măsura M6.2 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților de producție, modernizare a întreprinderilor și turism sunt sprijinite exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forfetar prin M6.1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară și de orientare de piață a investițiilor sprijinite de M6.1 spre scheme de calitate.

2 Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor turistice, serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă.

3 Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 44/2008

Ordonanța Guvernului nr.142/2008

4 Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Microîntreprinderile, întreprinderile mici (Start- up). -art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- a. Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- b. Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.

Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5 Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de **sumă forfetară** pentru finanțarea înființării de noi activități neagricole în teritoriul LEADER pe baza unui plan de afaceri.

Cerințele minime al planului de afaceri:

- Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice prezentei măsuri.
- Acordarea celei de-a doua transe este condiționată de implementarea corectă a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.
- În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima transă, proportional în raport cu obiectivele realizate.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.
- Situația economică inițială a beneficiarului
- Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activității neagricole
- Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri
- Activitățile previzionate în scopul atingerii obiectivelor specifice propuse prin planul de afaceri

6 Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile

relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Actiuni neeligibile:

- achizitia de bunuri si echipamente second-hand;
- taxe si alte cheltuieli ocazionate de tranzactii financiare si bancare;
- alte cheltuieli decat cele specificate in planul de afaceri si activitatile aferente implementarii acestuia.

7 Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- b. Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- c. Sediul social trebuie să fie situat în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- d. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.
- e. Implementarea planului de afaceri cel târziu până la sfârșitul anului 3.

8 Criterii de selecție

- Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile;
- investitii in diversificarea antreprenoriatului rural;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar in ghidul solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9 Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- a. Quantumul sprijinului este de:
 - i. 30.000 Euro/proiect pentru startup-uri, Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate care nu au desfășurat niciodată activitatea/activitatile pentru care solicită finanțare, prestatoare de servicii, fără activități de producție, fără cheltuieli de construcții și/sau montaj;
 - ii. 50.000 Euro/proiect pentru investitii in alte unitati de cazare decat pensiuni, agropensiuni si investitii in amenajari si dotari pentru agrement
 - iii. 70.000 Euro/proiect pentru startup-uri, Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate care nu au desfășurat niciodată activitatea/activitatile pentru care solicită finanțarecu activități de producție si investitii in agroturism

- b. Intensitatea sprijinului este de 100% din quantumul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul se va acorda în 2 rate pe o perioadă de maximum 3 ani, astfel:

- c. 70% din quantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- d. 30% in quantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri.

Dosarul cererii de plată pentru a doua tranșă se depune după îndeplinirea conformității și a investițiilor propuse de beneficiar în planul de afaceri, dar nu mai devreme de al doilea an din Planul de afaceri.

10 Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	5*
1A	Cheltuieli publice totale	610.000 Euro

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de II în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M6.1

Denumirea măsurii - Investiții în activități de modernizare a întreprinderilor și turism (6A)
CODUL Măsurii - Măsura 6.2 / 6A

Tipul măsurii: ☒ **INVESTIȚII**
☐ **SERVICII**
☐ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În rândul activităților non agricole, atât industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. În ciuda potențialului natural, cultural și patrimonial existent, a resurselor naturale și resurselor pentru producerea de energii alternative, numărul firmelor care activează în aceste domenii detin o pondere extrem de redusă în industria prelucrătoare, respectiv turism.

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui SF/ MJ). Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- Diversificarea economiei teritoriului LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea înființării unor structuri de cazare altele decât pensiunile agroturistice, baza de agrement etc.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentară și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatareilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.2 este complementară cu măsura M6.1 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții în modernizare și dezvoltarea activităților turistice este sprijinită exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forfetar prin M6.1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară a schemelor de calitate susținute prin M3 pentru consumatorii de turism.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor turistice și modernizarea activităților economice neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Microîntreprinderile și întreprinderile mici (Start-up). -art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun modernizarea activității neagricole derulate;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia, în cazul investițiilor în turism;

Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv pentru finanțarea înființării de noi activități turistice, modernizării și diversificării activităților existente în teritoriul LEADER pe baza SF/MJ.

Cerințele minime al SF/ MJ

- SF/MJ nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice prezentei măsuri;
- În cazul nerespectării SF/MJ - se recuperează sumele eligibile cheltuite;
- Situația economică inițială a beneficiarului;
- Modalitatea de gestionare și implementare a SF/MJ.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile previzionate în îndeplinirea obiectivelor din cadrul SF/MJ. Toate investițiile propuse prin SF/MJ și activitățile relevante pentru implementarea corectă a proiectului aprobat, pot fi eligibile.

Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea activităților nonagricole în ceea ce privește infrastructura (cladiri, amenajări, cai de acces), echipamente, utilaje, dotări, tehnica de calcul, patente, licențe, echipamente IT etc.

Acțiuni neeligibile:

- achiziția de bunuri și echipamente second-hand;

- taxe si alte cheltuieli ocazionate de tranzactii financiare si bancare;
- alte cheltuieli decat cele specificate in SF/MJ
- orice mijloace și materiale destinate producției agricole sau conexe-

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte SF/MJ
- Sediul social trebuie să fie situat în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Perioada de implementarea proiectului este de maxim 24 de luni (2 ani) pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/ utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate si 36 de luni (3 ani) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj.

8. Criterii de selecție

- Vor fi selectate proiectele de investiții în:
 - Modernizarea activităților medicale veterinare și/sau umane;
 - Modernizarea activităților economice neagricole
 - Demararea activităților turistice;
 - Diversificarea activităților economice neagricole.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a unui proiect nu poate să depășească suma de 100.000 Euro. Rata maximă a sprijinului, contribuție publică, este de 70%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	3*
1A	Cheltuieli publice totale	42.429,7

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de II în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M6.2

Denumirea măsurii - Dezvoltarea satelor
CODUL Măsurii - M6.3 / 6B

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII
☐ SERVICII
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Serviciile de bază răspund nevoilor populației doar într-o mica masura.

Infrastructura educațională este insuficientă. Educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe), infrastructuri de tip “after school” se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura.

Mai mult decât atât condițiile de participare la cursuri și activități extrașcolare lasă mult de dorit, iar dotările sunt precare. În microregiune nu funcționează niciun centru de zi (de tip after-school).

Asigurarea Serviciilor medicale și serviciilor sociale

Rețeaua de unități medicale din teritoriu GAL a manifestat aceeași tendință din mediul rural în ultimii 20 de ani: s-a restructurat semnificativ, în sensul desființării unor dispensare medicale de stat și a policlinicilor, respectiv înființarea de cabinete medicale, farmacii, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, laboratoare de tehnică dentară, preponderent private. Cele mai multe dispensare necesită modernizări și aparatură actualizată.

În afara serviciilor sociale care se desfășoară în cadrul departamentelor specializate la nivelul primăriilor și la nivelul direcției județene pentru asistență socială, **infrastructura și serviciile în microregiune sunt foarte deficitare.**

Accelerarea fenomenului de îmbătrânire a populației, numărul mare de copii ai căror părinți lucrează în străinătate, creșterea numărului de persoane expuse riscului sărăciei impune ca necesitate accelerarea găsirii unor soluții de infrastructură și servicii adecvate și intensificarea parteneriatelor public-privat.

Pe teritoriul GAL nu există nici un centru multifunctional de servicii sociale și medicale.

Infrastructură de agrement

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Există interes crescut pentru amenajarea și dotarea centrelor de informare turistică, amenajarea spațiilor de picnic, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru practicarea sporturilor, parcurilor tematice pentru copii și tineri, bazelor sportive, terenurilor de sport, pistelor de atletism și biciclete, bazinelor de tratament cu ape termale etc.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

- dezvoltarea infrastructurii la scară mică;
- crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.
- valorificarea patrimoniului cultural și natural

Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(c) infrastructura de bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare;

(d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente și

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6B** încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare trebuie luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Complementaritatea cu măsura M6.4 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul

beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.5, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcți, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.3.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- Îmbunătățirea infrastructurii rurale crează premisele de dezvoltare a activităților economice din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Promovarea identității rurale a teritoriului;
- Crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul (UE) nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Legislație Națională

Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

Legea nr.215/2001 a administrației publice locale-republicată;

Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor;

Legea nr.489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;

Ordinul nr.2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- UAT-urile definite conform legislației în vigoare;
- ADI-uri format exclusiv din UAT-uri semnatare ale acordului de parteneriat;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult definite conform legislației în vigoare;
- Persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local;

Beneficiari indirecti (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2014, în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile

(a) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(b) investiții în elemente de infrastructură cu rolul de creștere a calității vieții (spații verzi, utilizarea de material ecologice, eficiența energetică, reciclare) și a calității serviciilor pentru populație, inclusiv spații destinate organizării de piețe și târguri;

(c) achiziția de echipamente TIC pentru îmbunătățirea serviciilor pentru populație;

Acțiuni neeligibile:

-achiziția de bunuri și echipamente second-hand;

-taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;

- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea, eventual viabilitatea economică pentru proiectele generatoare de venituri;

8. Criterii de selecție

- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Gradul de acoperire a populației deservite;
- Investiții digitale; Principiul accesului la finanțare

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.
- pentru operațiunile generatoare de venit : 90%

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	79.616
6B	Număr de locuri de muncă nou create (indicator specific)	3

Denumirea măsurii - Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate

CODUL Măsurii - Măsura M6.4 / 6B

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII
 ☐ SERVICII
 ☐ SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor marginalizate.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea educației preșcolare grupurilor marginalizate, în special a etniei rome.
- crearea infrastructurii necesare activităților educative
- sprijinirea creșterii cunoștințelor generale în familii marginalizate

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013 alin 6

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 alin 1 lit.b din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4 lit c

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013 alin 6 lit b

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este complementară cu măsura M6.3 din SDL prin natura investițiilor sprijinite. Complementaritatea cu măsura M6.3 este definită de destinația tipului de infrastructură și de natura și tipul beneficiarilor direcți și indirecti. În cazul măsurii M6.5, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcți, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.4 destinată exclusiv sprijinirii investițiilor în infrastructura socială și de educație pentru grupurile marginalizate.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din grupurile marginalizate în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația marginalizată sau în dificultate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Activitatea propriu-zisă este asigurarea accesului copiilor preșcolari de etnie romă la activități educative cu participarea părinților. Dat fiind faptul, că activitatea educațională va fi realizată în mai multe direcții, se poate spune, că se va realiza un fel de club pentru mame cu copii, dar, datorită faptului că majoritatea activităților pune centrul de greutate pe educarea copiilor, vorbim totuși de "club" preșcolar. Aici copii derulează, după în program prestabilit, activități educative în mod jucăuș, în care sunt implicați și părinții. Totodată se caută posibilitatea de a organiza cursuri și adulților (în afara acestui program) pe diferite teme, cum ar fi elemente de gospodărire, igienă, educație familială, etc. După necesități, locul unde se desfășoară activitatea educațională poate fi dotată cu o spălătorie, grupul social poate fi extins cu baie, și poate fi atașată o bucătărie, care pe de o parte asigură alimente pentru copii, pe de altă parte prezintă baza unor cursuri pentru mame în domeniul gospodăririi familiale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1 Beneficiari direcți:

- Unitati ale administratiei publice locale;
- Asociații și fundații.

4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri marginalizate

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Asigurarea infrastructurii necesare pentru educație:

- construirea clădirilor
- modernizarea clădirilor;
- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor

Activități educative:

- achiziționarea de echipamente;
- achiziționare de rechizite;
- software (conform unei analize de nevoi locale);
- transporturi ocazionale în vederea realizării programelor speciale

Alte tipuri de activități pentru:

- organizarea activităților de sărbătoare;
- cursuri pentru părinți pe diferite teme legate de familie, economie, igienă, planificare familială, etc.

Alte activități:

- realizare de materiale informative și promoționale;
- realizare de materiale educaționale;
- realizare de studii și evaluări

Acțiuni neeligibile:

- achiziția de bunuri și echipamente second-hand;
- taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare.

7. Condiții de eligibilitate

Se acorda prioritate beneficiarilor care au implementat proiecte în cadrul măsurii M6.3/6B.

Aplicantul este obligatoriu un furnizor de servicii sociale acreditat sau face parte dintr-un parteneriat în care cel puțin o entitate este un furnizor acreditat de servicii sociale.

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- construirea și/sau modernizarea clădirilor
- amenajarea terenurilor
- dotarea clădirilor
- obținerea avizelor de funcționare
- achiziționarea de echipamente
- achiziționare de rechizite
- plata experților
- transport
- organizarea activităților
- realizare de materiale informative și promoționale
- realizare de materiale educaționale
- studii și analize
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

Beneficiarii își asumă integral sustenabilitatea proiectelor din surse proprii sau prin accesarea Obiectivului specific 5.2 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.

8. Criterii de selecție

- caracterul de dificultate, respectiv marginalizare socială al beneficiarilor;
- numărul populației deservite;

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maxima a intensitatii sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de 100% pentru toti beneficiarii eligibili.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	25
6B	Număr de locuri de muncă nou create (indicator specific)	1

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

Denumirea măsurii - Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)

CODUL Măsurii - Măsura M6.5 / 6B

Tipul măsurii:

- ☒ **INVESTIȚII**
- ☐ **SERVICII**
- ☐ **SPRIJIN FORFETAR**

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg (UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea integrării grupurilor și minorităților etnice în viața societății.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea cadrului de manifestare a tradițiilor și elementelor specifice minorităților etnice, în special a etniei rome;
- Asigurarea accesului la infrastructura necesară exprimării și manifestării specifice;
- sprijinirea promovării vizibilității grupurilor minorităților etnice și a realizărilor acestora.

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013 alin 6

Măsura corespunde obiectivelor art.20 alin 1 lit.d din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4lit c

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013 alin 6 lit b

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile minorităților etnice din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Complementaritatea cu măsura M6.4 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. În cazul măsurii M6.3, tipul de intervenție, investițiile în principal în infrastructură și natura beneficiarilor direcți și indirecti, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.5 dedicată

exclusiv acțiunilor de integrare a minorităților etnice, inclusiv etnia romă.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele integrare socială și culturală le aduc și contribuie la impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din minoritățile etnice în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația de alte etnii, în special de etnie romă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă din posibilitatea organizării de evenimente special dedicate minorităților etnice și în special etniei romă, evenimente prin care aceștia pot proceda la o integrare activă în viața comunităților din care fac parte. Integrarea poate fi realizată prin activități de promovare a valorilor specifice grupurilor etnice, a deschiderii spre dezvoltarea colaborării inter-etnice, la integrarea profesională și/sau economică a tradițiilor, obiceiurilor și produselor rezultate din implementarea activităților meșteșugărești tradiționale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romă pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Comune;
- Asociații și fundații.

4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri ale minorităților etnice

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate

6. Tipuri de acțiuni eligibile

Acțiuni eligibile:

- Organizare de evenimente ocazionate de sărbători sau obiceiuri și tradiții;
- Achiziționarea de costume tradiționale, instrumente muzicale, scenă, instalații de sonorizare și lumini, corturi de evenimente (inclusiv dotarea acestora);
- Achiziționarea sau producerea de materiale specifice în scopul promovării;
- Organizarea de ateliere de transmitere a tradițiilor și meșteșugurilor;

- Organizare de zile deschise în producerea de produse tradiționale, artisanale și meșteșugărești;
- Producerea și distribuirea de materiale informative și de promovare;

Actiuni neeligibile:

- achiziția de bunuri și echipamente second-hand;
- taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare;
- achiziția de teren și/sau cladiri.

7. Condiții de eligibilitate

Se acorda prioritate beneficiarilor care au implementat proiecte în cadrul masurii 6.3/6B. Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- achiziționarea de echipamente;
- achiziționarea de costume tradiționale, instrumente muzicale, scenă, instalații de sonorizare și lumini, corturi de evenimente (inclusiv dotarea acestora);
- achiziționare de rechizite;
- plata experților;
- transport;
- organizarea activităților;
- realizare de materiale informative și promoționale;
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

8. Criterii de selecție

- caracterul etnic al beneficiarilor, cu prioritate pentru populația de etnie romă
- numărul populației țintă;

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maxima a intensitatii sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de 100% pentru toti beneficiarii eligibili.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	4078
6B	Număr de locuri de muncă nou create	0

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea minorităților etnice din mediul rural bazat pe moștenirea culturală, tradiții, obiceiuri, specificități și meșteșuguri sau produse artisanale și culturale ale acestora, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Complementaritate cu axele, domeniile de intervenție și măsurile altor strategii relevante este analizată la scară teritorială și multisectorială. În acest sens, în conținutul Programului INTERREG V-A România - Ungaria¹ identificăm patru din cele șase axe prioritare în relație de complementaritate cu Strategia de Dezvoltare Locală, respectiv intervențiile susținute prin PNDR, după cum urmează:

- **Axa prioritară 1:** Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor (Cooperarea în domeniul valorilor comune și resurselor)
Prioritatea de investiții 6/b: Investirea în sectorul apelor pentru a îndeplini cerințele acquis-ului de mediu al Uniunii și pentru a satisface nevoile identificate de statele membre, pentru investiții care merg dincolo de aceste cerințe
Prioritatea de investiții 6/c: Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural
- **Axa prioritară 3:** Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere (Cooperare în domeniul ocupării forței de muncă)
Prioritatea de investiții 8/b: Susținerea creșterii eficiente a ocupării forței de muncă prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a strategiei teritoriale pentru zonele specifice, inclusiv conversia regiunilor industriale în declin, îmbunătățirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice
- **Axa prioritară 4:** Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății (Cooperare în domeniul sănătății și prevenției bolilor)
Prioritatea de investiții 9/a: Investirea în infrastructura medicală și socială, care contribuie la dezvoltarea națională, regională și locală, reducând inegalitățile în ceea ce privește statusul de sănătate, promovând incluziunea socială prin accesul îmbunătățit la serviciile sociale, culturale și recreative și tranziția de la serviciile instituționale la cele comunitare
- **Axa prioritară 6:** Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni (Cooperarea instituțiilor și comunităților)
Prioritatea de investiții 11/b: Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții

Prioritatea de investiții 6/b este complementară cu măsura M4 Infrastructură civică, socială și culturală la nivelul autorităților publice, care implementează proiecte în direcția calității apei.

Prioritatea de investiții 6/c este complementară majorității intervențiilor prin măsurile dedicate și încadrate Priorității 6, respectiv măsurile M4, M6 și M7 prin natura activităților sprijinite de acestea.

Prioritatea de investiții 8/b este complementară măsurilor M2.1, M2.2, M3, M5, M6 și M7 ale SDL, acestea, la rândul lor în relație de complementaritate internă SDL în direcția creșterii ocupării, în special a ocupării active a forței de muncă incluzând grupuri defavorizate sau marginalizate sau cu componentă etnică, în special cele aparținând etniei rome.

Prioritatea de investiții 9/a este în complementaritate cu măsurile M4, M6 și M7 ale SDL prin natura tipului și obiectului intervenției și în egală măsură pentru beneficiarii indirectii ai intervențiilor la scara impactului așteptat.

Prioritatea de investiții 11/b este în relație de complementaritate cu măsurile M4, M6 și M7 și în potențială relație de complementaritate cu proiectele de cooperare ce urmează a fi depuse de GAL.

Strategia de Dezvoltare a Județului Arad pentru perioada 2014-2020 și intervențiile prin măsurile SDL se găsesc în și mai strânsă relație de complementaritate.

Axa prioritară 1.1.1 Consolidarea și diversificarea mediului de afaceri existent în vederea atragerii de noi investitori din cadrul Obiectivului Specific 1.1, prin intermediul măsurilor dedicate sprijinirii dezvoltării microîntreprinderilor (1.1.1.2) și prin înființarea de infrastructură pentru promovarea și transferul inovațiilor și tehnologiei (1.1.1.3) sunt complementare măsurilor M1.1, M1.2, M3 și M5 ale SDL.

Mai mult decât atât, axa prioritară 1.1.2 dedicată Dezvoltarea agriculturii și a lanțurilor de producție și comercializare este complementară măsurilor M1.1, M1.2, M2.1, M2.2 și M3.

Obiectivul Strategic 2: Creșterea calității locuirii are cele patru axe prioritare complementare intervențiilor realizate prin măsura M4 a SDL pentru toate intervențiile în direcția investițiilor în modernizarea infrastructurii.

Transversal, axele prioritare aferente Obiectivului Specific 2.2 Servicii publice și siguranță civilă cu trimitere la dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate, educație și protecție socială sunt complementare măsurilor M1.2, M4, M6 și M7 ale SDL.

Axele prioritare ale Obiectivului Specific 2.3 Infrastructură culturală și de petrecere a timpului liber, în speță, Conservarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural al județului și Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber sunt strâns corelate și complementare măsurilor M4 și M5 ale SDL.

Axa prioritară 3.1 Valorificarea potențialului turistic al județului contează pe complementaritatea rurală a intervențiilor prin măsurile M4 și M5 ale SDL. În egală măsură, Axa prioritară 3.2 protecția mediului înconjurător este în complementaritate cu intervențiile măsurii M4, pentru acțiunile verzi specifice, de genul sectoarelor verzi gândite atât pentru protecția mediului cât și pentru protecția locuirii și a cetățenilor, cu precădere a vârstelor fragede și a celor înaintate.

În cadrul planului de acțiune general, parteneriatul GAL "MICRO-REGIUNEA VAILOR CRISURILOR ALB SI NEGRU" si-a propus:

Activitatile sunt prezentate in tabelul VII.1, fiind structurate in activitatile privind implementarea strategiei prin proiectele depuse la GAL, respectiv activitatile 1 - 11 si activitatile ce privesc functionarea GAL, activitatile 12 - 23. Parteneriatul si-a propus implementarea strategiei intr-un timp cit mai scurt, respectiv in primii 5 ani de la semnarea contractului cu AFIR, iar mai apoi realocarea eventualelor economii realizate in urma contractarii si procedurilor de achizitie.

In intervalul cuprins intre semestrele 2 si 10 se vor evalua cererile de plata depuse de beneficiarii GAL si se vor monitoriza proiectele pentru a urmari absorbtia efectiva a fondurilor; Cel tarziu, in semestrul 11 vor fi lansate ultimele apeluri de selectie cu bugete provenite din economiile realizate dupa implementarea proiectelor, urmate de evaluare, selectie, etc.

În eventualitatea obținerii unui buget suplimentar solicitat după finalizarea strategiei, parteneriatul GAL va funcționa având aceleași activități iar responsabilii implementării vor avea aceleași atribuții.

[illegible]

transport	1,440	2,280	2,280	2,280	2,280	2,280	2,280	1,440	21,600
utilitati	720	1,440	1,440	1,440	1,440	1,440	1,440	720	10,800
monitorizare si evaluare SDL	0	0	300	300	300	300	300	300	1,800
mijloace de transport	4,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	4,000	60,000
Informare, promovare	2,350	2,350	2,350	2,350	2,350	2,350	0	0	14,100
alte cheltuieli conexe	150	150	150	150	150	150	0	0	900
participare la RNDR, retele	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	0	0	9,000
intalniri GAL	400	800	800	800	800	800	800	400	6,000
intalniri CS	0	500	500	500	500	250	250	0	2,500
instruiri angajati GAL si lideri locali	0	4,000	4,000	2,000	2,000	1,900	0	0	13,900
Total cheltuieli	63,380	100,160	98,460	94,460	86,960	86,610	77,710	39,180	689,400

Resursele externe utilizate

VII.3

Euro

Categorie de cheltuieli/venituri	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Anul 6	Anul 7	Anul 8	Total
Venituri									
Cotizatii membri	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	128,000
2% din impozit	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	12,000
Donatii si sponsorizari	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	16,000
Total venituri	19,500	19,500	19,500	19,500	19,500	19,500	19,500	19,500	156,000
Cheltuieli									
Finantarea retelei proprii	500	500	500	500	500	500	500	500	4,000
Cofinantare proiecte depuse de GAL	29,160	29,160	9,720	9,720	0	0	0	0	77,760
Cheltuieli neeligibile(TVA)	8,580	8,580	8,580	8,580	8,580	8,580	8,580	8,580	68,640
Taxe si comisioane bancare	700	700	700	700	700	700	700	700	5,600
Total cheltuieli	38,940	38,940	19,500	19,500	9,780	9,780	9,780	9,780	156,000

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei - Max. 2 pag.

Asociația Grup de Acțiune Locală „Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru” a depus proiect pe Submasura 19.1, pentru care s-a și încheiat cu AFIR o Decizie de Finanțare, proiect în care s-au realizat activități de informare și animare a teritoriului, de promovare a parteneriatului și axei Leader în rândul comunităților locale, activități de consultare și de lucru în cadrul unor grupuri organizate din principalii actori locali în vederea elaborării strategiei.

În cadrul proiectului s-au derulat **activități de informare asupra întâlnirilor publice** materializate într-un număr de 23 de vizite, în fiecare UAT din teritoriul GAL-MVC, în cadrul cărora s-au distribuit afișe care au conținut programul fiecărei întâlniri.

În cadrul aceluiași proiect Grupul de Acțiune Locală Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru a organizat întâlniri pentru colectarea de date din teritoriu necesare elaborării Strategiei.

Au avut loc 23 de întâlniri în localitățile aparținătoare Grupului de Acțiune, 4 grupuri de lucru și 4 întâlniri cu membri asociației.

Aceste întâlniri de animare au urmărit următoarele obiective:

- informarea comunităților cu privire la oportunitățile de dezvoltare oferite de PNDR prin intermediul măsurilor LEADER, misiunea GAL-ului și procesul de realizare a Strategiei de Dezvoltare Locală;
- mobilizarea și responsabilizarea locuitorilor în sensul participării la îmbunătățirea propriei situații prin participarea la realizarea strategiei și la implementarea acesteia;
- dezvoltarea capacității comunităților și autorităților locale de a evalua cu succes nevoile și resursele pe care le au, apoi, de a le prioritiza, planifica, implementa și de a menține participarea comunității în implementarea SDL;
- identificarea nevoilor comunității;
- identificarea persoanelor resursă din comunitate;
- identificarea liderilor locali a căror contribuție a fost valorizată în cadrul întâlnirilor de consultare.

Pe parcursul întâlnirilor publice s-au împartit chestionare în vederea colectării de date necesare elaborării strategiei. S-au prezentat prioritățile de dezvoltare rurală în programarea 2014-2020 și s-au colectat informații cu privire la problemele și nevoile existente în teritoriu în toate domeniile de activitate, dar și în viața socială a comunităților din teritoriul GAL-MVC.

Au fost organizate 4 consultări cu partenerii unde au fost discutate datele culese din teritoriu, date obținute până la momentul fiecărei consultări, prioritizarea lor, gruparea lor pe domeniile eligibile conform Regulamentului European 1305/2013.

După fiecare consultare cu partenerii s-au organizat câte un grup de lucru tematic în urma cărora s-au concluzionat următoarele aspecte și nevoi:

1. "Social și cultural":

- Posibilitatea construirii de terenuri/sali de sport;
- Importanța evenimentelor locale și tradiționale, a încurajării și dezvoltării acestora prin achiziții de corturi de evenimente, scene mobile, etc;
- Servicii sociale adresate populației rrom și altor minorități în contextual integrării acestora dar și a prezervării tradițiilor și a mestesugurilor, dar și a unicității unor astfel de comunități locale;
- Problemele existente în comunitățile izolate, aflate la distanță de centrele de comună și care furnizează elevi pentru școlile din centru de comună;

2. "Institutional si infrastruktura mica":

- dezvoltarea infrastructurii de sustinere a activitatilor economice (centru de consultanta, sali de conferinta/cursuri, piete locale/traditionale etc.);
- reabilitarea infrastructurii serviciilor publice si sociale (after schol, modernizare scoli/gradinite, reabilitare trotuare/alei parcuri, reabilitare cabinete publice umane, iluminat stradal, supraveghere video, servicii de agrement, etc.);
- dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localitatilor (renovare sedii comune, dotare servicii PSI/intretinere si curatenie, dotare primarii cu aparatura IT&C, etc.);
- conservarea valorilor particulare ale localitatilor prin intarirea identitatii lor si prin incadrarea constructiilor intr-o estetica traditionala ("casa muzeu", renovare fatade dupa arhitectura traditionala, specifica zonei, renovare cladiri vechi cu impact cultural, etc.);
- promovarea traditiei si culturii (atelieri de ucenicie, costume populare pt. ansambluri folclorice, etc.);
- cadastrare: inregistrare a proprietatilor in cadastru si cartea funciara.
- utilizarea judicioasa a resurselor existente, cu efect imediat asupra problemelor de mediu; conservarea biodiversitatii si utilizarea de surse alternative de energie electrica si termica, bazata pe resturi vegetale

3. "Economie locala (IMM si turism)":

- Dezvoltarea si incurajarea crearii de capacitate de procesare a productiei agricole si zootehnice: brutarii, linii de ambalare legume, linii de imbuteliere sucuri naturale, activitati de catering, etc
- Servicii conexe pentru activitatea agricola de baza: infiintare de laborator de cereale pt. urmarirea calitatii productiei si imbunatatirea acesteia
- Infiintare de cooperative agricole cu componenta de ambalare, distributie de produse, piete locale, etc (lant scurt)
- Servicii veterinare cu ambulanta veterinara
- Servicii diverse pentru populatia rurala (atelieri reparatii, coafuri, spalatorii auto, vulcanizari, etc)
- Modernizarea unor activitati deja existente
- Constructia de agropensiuni
- Amenajarea de zone de agrement, modernizarea celor existente

4. "Agricultura si mediu":

- Infiintarea si dotarea unui laborator mobil de pedologie si agrochimie,
- Constientizarea fermierilor si a factorilor de decizie prin promovarea practicilor agricole prietenoase mediului (folosind manuale informative, instruiuri, reviste periodice, etc.)
- Modernizarea exploatatiilor agricole prin achizitii de utilaje agricole
- Modernizarea proceselor postrecoltare prin construirea de spatii adecvate de depozitare, dotarea cu utilaje necesare manipularii cerealelor, legumelor, etc.

Activitatea tuturor celor patru grupuri de lucru, de analiza a nevoilor din teritoriu si de corelare a lor cu posibilitatile si oportunitatile de finantare existente, au dus la conturarea unor directii de dezvoltare strategica pe termen mediu si lung.

Astfel, activitatea grupurilor, consistenta si precisa in termeni de realizare a legaturilor intre problemele si nevoile teritoriului si oportunitatile de integrare in dezvoltarea strategica de ansamblu a teritoriului se materializeaza in propuneri de alternative strategice spre constructia Strategiei de Dezvoltare Locala a zonei reprezentate de Asociatia Grup de Actiune Locala Micro-regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare si control a strategiei

Funcțiile administrative pentru implementarea SDL sunt în conformitate cu Fisa sub-Masurii 19.4 “Sprijin pentru consturile de functionare si animare:

Pregatirea si publicarea apelurilor de selectie, în conformitate cu SDL;

Animarea teritoriului;

Analiza, evaluarea si selectia proiectelor;

Monitorizarea si evaluarea implementarii strategiei;

Verificarea conformitatii cererilor de plata pentru proiectele selectate(cu exceptia situatiilor în care GAL este beneficiar);

Monitorizarea proiectelor contractate;

Intocmirea cererilor de plata, dosarelor de achizitii aferente costurilor de functionare si animare;

Aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, audit, juridic, expertize diverse, etc.

Mecanismul de gestionare al strategiei

Asociatia GAL MVC este responsabila pentru administrarea si implementarea SDL în mod eficient, eficace si corect în raport cu obiectivele acesteia si în conformitate cu Regulamentul European. Evaluarea proprie si monitorizarea permanenta vor fi axate pe valoarea adaugata a abordarii LEADER, eficienta si eficacitate pentru a asigura o gestionare adecvata. Activitatile de animare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locala si vor fi proportionale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului.

GAL va utiliza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locala cu privire la posibilitatile de finantare existente(intalniri si evenimente publice, media locala, pliante si publicatii proprii, pagini de internet, informari în cadrul sedintelor de Consiliu Local) inclusiv prin intermediul membrilor GAL.

Mecanismul de monitorizare prevede un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică și structurarea lunara/anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate si proiectele depuse de beneficiarii GAL.

Sursele de informare pentru monitorizarea stadiului implementării proiectelor derulate la nivelul GAL sunt:

- Cererile de finanțare ale proiectelor - mai exact informațiile financiare și valoarea estimată a indicatorilor de rezultat, calendarul implementarii si diversele rapoarte;
- Dosarele de plată (intermediare și finale) întocmite de către beneficiari - pentru cuantificarea cheltuielilor deja efectuate si a eventualelor economii realizate în urma achizitiilor;
- Fișele de verificare pe teren întocmite în urma vizitelor de verificare.

Pentru evidențierea gradului de implementare a SDL, pe baza documentelor menționate, GAL va întocmi Documentul 2 solicitat si de AFIR care va cuprinde toate informațiile cu privire la evoluția implementarii atat a proiectelor depuse la GAL, cat si a functionarii GAL.

Monitorizarea proprie a strategiei va constitui o prioritate pentru GAL: monitorizarea proiectelor, monitorizarea indeplinirii obiectivelor GAL, monitorizarea functionarii.

Mecanismul de evaluare

Evaluarea presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrarii si a unor sugestii si remarci privind rezultatele implementarii proiectelor în cadrul SDL. De

asemenea, evaluarea este o activitate structurata pe o baza bine stabilita si presupune elaborarea unui set de indicatori (considerati relevanti in reflectarea eficientei obtinute in urma implementarii proiectului) si a unor metodologii de evaluare.

Evaluarea se realizează cu scopul de a îmbunătăți calitatea implementării proiectelor și implicit a Strategiei de Dezvoltare Locală, prin analiza eficienței, adică a celei mai bune relații dintre resursele angajate și rezultatele atinse și a eficacității programului, însemnând măsura în care obiectivele au fost atinse.

Monitorizarea este procesul continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a unor acțiuni, în timp ce evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării cu scopul de a analiza modul în care acțiunile respective și-au atins ținta și au avut eficiența scontată.

Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, managementul finanțelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului și monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia.

Mecanismul de control a strategiei

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare al respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare.

Monitorizarea reprezinta procesul de colectare de informatii iar evaluarea presupune acordarea unui calificativ pe baza analizei informatiilor care au fost colectate: asigurarea respectarii regulilor de procedura; utilizarea documentelor tip; documentarea indicatorilor de analiza si evaluare; respectarea conventiilor si anexelor tehnice si financiare; calitatea gestionarii dosarelor pâna la momentul arhivarii acestora, care vizeaza ritmul în care un dosar este depus, instrumentat;

In Regulamentul de Organizare si Functionare se vor regasi activitatile prevazute in art 34 al Regulamentului(UE) nr 1303/2013, precum si activitatile prevazute in planul de actiune.

Dupa selectarea SDL, GAL MVC va proceda la intocmirea Regulamentului de Organizare si Functionare care va avea urmatoarea structura:

1. Dispozitii generale - baza legala de organizare si functionare;
2. Structura organizatorica si principalele tipuri de relatii functionale;
3. Domeniile de activitate ale GAL-ului, autoritatile competente si organismele responsabile cu axa IV LEADER si cu implementarea proiectelor realizate in baza masurilor finantate LEADER;
4. Functionarea GAL-ului - atributiile principale ale GAL-ului si atributiile si responsabilitatile personalului pe niveluri ierarhice;
5. Domenii de activitate GAL;
6. Componenta Comitetului de Selectie si a Comisiei de Selectiei;
7. Lansarea sesiunii de proiecte;
8. Primirea si selectia proiectelor;
9. Desfasurarea procedurii de solutionare a contestatiilor;
10. Selectia proiectelor;
11. Rapoartele de Selectie;

Sarcinile ce revin GAL conform art 34 al Regulamentului(UE) nr 1303/2013 sunt obligatorii si esentiale pentru implementarea cu succes a SDL si vizeaza: (a)Consolidarea capacitatii actorilor locali relevanti de a dezvolta si implementa operatiunile, inclusiv promovarea capacitatilor lor de management al proiectelor, prin:

- Organizarea de instruiți și cursuri pentru actorii locali relevanți, în managementul de proiecte pentru susținerea dezvoltării economice durabile a comunității, sprijinirea mediului de afaceri și asigurarea unui management performant pentru a dezvolta și implementa servicii publice prestate în interesul populației;
- Organizarea acțiunilor specifice de informare și promovare adresate potențialilor beneficiari privind implementarea SDL;
- Activitățile care vor fi derulate de către Asociația GAL în vederea asigurării implementării strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 se vor realiza atât prin angajații GAL care vor gestiona relațiile cu publicul larg cât și cu potențialii beneficiari ai LEADER, prin realizarea activităților de informare dar și prin intermediul canalelor media;
- Realizarea vizitelor de lucru, de monitorizare, a schimburilor de bune practici și expertiză în vederea consolidării capacității de a dezvolta și implementa proiecte finanțate pe axa IV LEADER;
- Cooperarea cu alte teritorii incluse în strategii de dezvoltare locală care contribuie la facilitarea transferului și adaptarea inovațiilor dezvoltate în alte zone;
- Reprezentanții Asociației GAL vor asigura diseminarea informațiilor de interes public prin organizarea sau participarea la evenimente publice;
- Organizarea de seminarii tematice având în vedere perfecționarea profesională în managementul fondurilor europene AXA IV LEADER;
- Participarea la târguri și expoziții naționale și internaționale;

(b) Conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează ca cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

Asociația GAL MVC își va elabora proceduri de selecție proprii, nediscriminatorii și transparente, în care va fi descris procesul de evaluare și selecție al proiectelor, inclusiv procedura de soluționare a contestațiilor. Aceste proceduri vor fi aprobate de Comitetul Director iar pentru transparență vor fi publicate pe pagina web a GAL-ului.

Apelul de selecție se va lansa în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea proiectelor; Potențialii beneficiari vor depune proiectele la secretariatul GAL. Selecția proiectelor va fi efectuată de echipa GAL prin Comitetul de Selecție, format din 7 membri titulari cărora li s-au prevăzut supleanți. Criteriile de selecție și punctajele acordate vor fi stabilite exclusiv de către GAL, în baza SDL și ghidurile solicitantului.

Selecția proiectelor va fi o activitate a Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații, componenta acestora stabilindu-se prin Hotărârea AGA.

Selecția proiectelor se face aplicând „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

GAL-ul va întreprinde toate demersurile pentru a asigura transparența apelurilor de selecție folosind mijloace de informare media cu acoperire locală, postarea pe pagina web proprie, afișare la sediul GAL și la sediile primăriilor partenere, informări în cadrul Consiliilor Locale. Președintele, membrii și secretarul Comisiei de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor au obligația de a respecta confidențialitatea lucrărilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor;

În ceea ce privește evitarea conflictului de interese, mecanismul este descris pe larg în capitolul XII.

(c) Asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și Țintelor strategiei;

Măsurile finanțate de GAL au în vedere doar acele acțiuni/operațiuni rezultate în urma analizei diagnostic și care conduc la atingerea obiectivelor și Țintelor strategiei.

(d) Pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție; Echipa tehnică a GAL pregătește apelul de depuneri proiecte, care este avizat de manager. Apelul se lansează cu minim 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea acestora. Criteriile de selecție vor fi definite în cadrul apelului detaliat publicat pe site-ul GAL și acestea trebuie să conducă la îndeplinirea obiectivelor și Țintelor strategiei.

(e) Primirea și evaluarea cererilor de finanțare și cererilor de plată depuse;

Primire și evaluarea cererilor de finanțare/plată presupune realizarea unor proceduri de înregistrare și evaluare a dosarelor având în vedere criterii obiective. Scopul acestor proceduri este acela de a asigura descrieri detaliate a etapelor care trebuie parcurse în vederea verificării conformității, conținutului și eligibilității cererii de finanțare/plată depuse de beneficiar. Atât pentru evaluarea cererilor de finanțare cât și a cererilor de plată vom aborda principiul “4 ochi” prin care avem în vedere creșterea supervizării;

(f) Selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare; Evaluatorii de proiecte vor respecta fișele măsurilor în ceea ce privește cuantumul contribuției.

(g) Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă. Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală este în permanență în atenția GAL pentru a verifica îndeplinirea obiectivelor strategiei GAL;

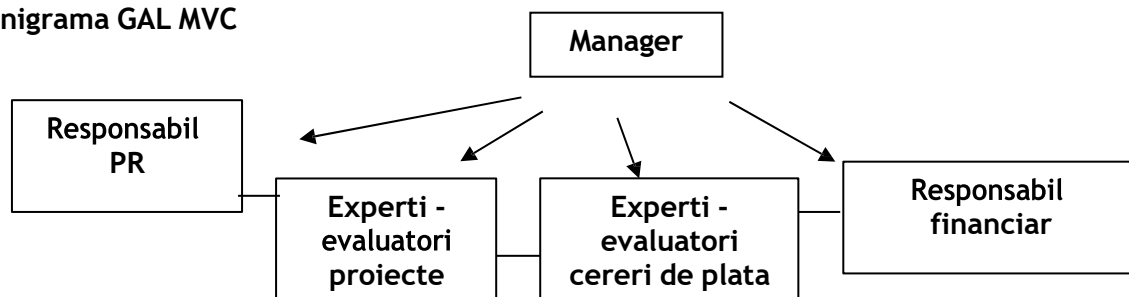
Echipa de implementare a SDL are următoarea componentă:

- 1) **Manager**- coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
 - Coordonează activitățile de evaluare și monitorizare a implementării SDL;
 - Asigură cooperarea cu AFIR și AM și asigură respectarea cerințelor procedurale în implementarea strategiei de dezvoltare locală.
- 2) **Responsabil PR** - este responsabil pentru ansamblul activităților ce se întreprind pentru atribuirea, încheierea și îndeplinirea unui contract de achiziție publică și prin care se dobândesc, definitiv sau temporar produse, lucrări sau servicii de informare și promovare;
 - Elaborează toate materialele de informare și promovare a GAL, asigură conținut și formă pentru site-ul propriu;
 - Elaborează planul de comunicare, informare și promovare al SDL;
 - Participă la acțiunile de animare, informare și promovare din teritoriu;

- 3) **2 Experti - evaluatori proiecte** - asigura procesul de verificare al proiectelor depuse care se realizeaza in baza procedurilor de selectie nediscriminatorii si transparente si a unor criterii obiective, cu evitarea conflictelor de interese;
 - Pregateste lucrarile pentru Comitetul de Selectie si asigura activitatea de secretariat si arhivare;
 - Participa la actiunile de monitorizare a implementarii proiectelor de catre beneficiari;
 - Participa la intocmirea de rapoarte de activitate ale GAL si la activitatile de evaluare si monitorizare a implementarii SDL;
- 4) **2 Experti - evaluatori cereri de plata** - asigura procesul de preluare/verificare al cererilor de plata depuse de beneficiari;
 - Participa la actiunile de animare, informare, promovare derulate de GAL sau cele aferente lansarilor de apeluri de selectie;
 - Asigura activitatea de secretariat si arhivare pentru dosarele de plata;
 - Participa la actiunile de monitorizare a implementarii proiectelor de catre beneficiari;
 - Participa la intocmirea de rapoarte de activitate ale GAL si la activitatile de evaluare si monitorizare a implementarii SDL;
- 5) **Responsabil financiar** - se ocupa de supravegherea si controlul gestiunii financiar-contabile a GAL-ului ;
 - intocmeste situatiile financiar contabile conform legislatiei in vigoare si cerintelor specifice de proiect;
- 6) **Consultant extern -auditor** - va asigura realizarea unei misiuni de asigurare rezonabilă conform Standardului internațional privind misiunile de asigurare ISAE 3000 - “Misiunile de asigurare altele decât auditurile sau revizuirile informațiilor financiare istorice” pe toata perioada derularii contractului. De asemenea acesta va realiza si emite rapoarte de audit trimestriale privind activitatea curenta a GAL.
- 7) **Consultant extern** - elaborare ghiduri si manuale de procedura, juridic, IT, arhitect, etc;

In anexa 8 la SDL sunt atasate fisele de post pentru activitatile indeplinite de persoane angajate in baza unui contract individual de munca. Angajarea personalului se efectueaza cu respectarea Codului Muncii, precum si a legislatiei cu incidenta in reglementarea conflictului de interese.

Organigrama GAL MVC

Evaluarea implementarii SDL reprezinta o sarcina obligatorie pentru GAL, conform art 34 din Regulamentul (UE) nr 1303/2013. GAL MVC isi va elabora un Plan de Evaluare in care este descrisa modalitatea prin care se va realiza evaluarea implementarii SDL.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Algoritmul de alocare și ajustare pentru resursele financiare programate în susținerea și implementarea priorităților SDL și a strategiei în ansamblu a fost dezvoltat, testat, ajustat și validat pe parcursul consultărilor cu toți actorii rurali relevanți participanți la întâlnirile de animare și informare. Proportionalitatea și imperativitatea categoriilor de intervenții și acțiuni au fost corelate cu natura, importanța și impactul potențial al implementării inițiativelor actorilor din mediul public și privat, inclusiv ONG. Structura și componența parteneriatului este reflectată ponderat cu realismul nevoilor și problematica locală specifică prin optica teritoriului, în ansamblul său, atât în ceea ce privește nivelul, volumul dar și direcția viitoarelor investiții.

Direcțiile generale inițiale legate de: A. Dezvoltarea agriculturii și asigurarea sustenabilității investițiilor în sectorului agricol; B. Dezvoltarea afacerilor rurale neagricole; C. Modernizarea și extinderea infrastructurii; D. Dezvoltarea competențelor profesionale ale populației active și reducerea sărăciei rurale, aveau ponderi relative indicative de A 40%, B 25%, C 30%, D 5%. Aceste valori indicative au fost rafinate la nivelul definirii și ajustării priorităților strategice astfel:

P1SDL. Dezvoltarea și modernizarea agriculturii competitive 33,78%;

P2SDL. Susținerea diversificării și dezvoltării antreprenoriatului și economiei rurale neagricole 15,27%

P3SDL. Creșterea calității vieții prin susținerea infrastructurii de toate tipurile și serviciilor spre populație 24,09%

P4SDL. Capitalizarea intelectului rural prin formare, informare și inovare 5,28%

P5SDL. Combaterea sărăciei și integrarea grupurilor marginalizate și în dificultate 1,58%

La nivelul măsurilor distribuția alocărilor cheltuielii publice, exclusiv cheltuielile de funcționare și animare, se prezintă astfel:

- **M6.3 Dezvoltarea satelor = 30,11%;**
- **M2.3 Tineri fermieri = 19,60%;**
- **M6.1 Inițierea de activități neagricole = 17,84%**
- **M2.1 Modernizarea exploataților agricole și pomicole = 16,75%**
- **M6.2 Investiții în activități de modernizare a întreprinderilor și turism = 1,24%**
- **M2.2 Ferme mici și mijlocii = 5,70%;**
- **M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, pentru diversificarea activităților rurale = 6,32%**
- **M6.5 Acțiuni de integrare a minorităților etnice inclusiv minoritatea romă) = 1,18%.**
- **M6.4 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate = 0,79%;**
- **M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă = 0,28%**
- **M3.1 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale = 0,18%;**

Obiectivele transversale din măsurile M1.1 și M1.2 din cadrul priorității P4 SDL incorporând componente inovative și componente de mediu și modificări climatice, reprezintă peste 5% din alocarea publică totală, exclusiv cheltuielile de funcționare și animare.

Întregul exercițiu de distribuire și alocare financiară, împreună cu fișele măsurilor și conținutul SDL au fost validate public de participanți și parteneriat.

**CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL -
Max. 2 pag.**

Dispozitii generale

- Comitetul de Selectie reprezinta organismul tehnic cu responsabilitati privind selectarea proiectelor depuse in cadrul GAL Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru.
- Comisia de Solutionare a Contestatilor reprezinta organismul tehnic cu responsabilitati privind solutionarea contestatiilor adresate privind rezultatele procesului de selectare a proiectelor.

Componenta Comitetului de Selectie si a Comisiei de Solutionare a Contestatilor

- Componenta Comitetului de Selectie si a Comisiei de Solutionare a Contestatilor se stabileste prin Hotararea Adunarii Generale a Asociatiei GAL Micro -Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru.
- Comitetul de Selectie este alcatuit dintr-un numar total de 7 membrii (3 persoane din sectorul public si 4 persoane din sectorul privat), respectiv Comisia de Solutionare a Contestatilor alcatuita din 3 persoane. Comitetul va avea un presedinte si un secretar care vor fi stabiliti la prima intrunire a Comitetului.
- In Comitetul de Selectie sunt prevazuti 7 supleanti, respectiv in Comisia de Solutionare a Contestatilor 3 supleanti.
- Selectia proiectelor se face aplicand regula majoritatii simple cu „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca in momentul selectiei sa fie prezenti cel putin 50% din membrii Comitetului de Selectie, din care peste 50% sa fie din mediul privat si societate civila.

Obligatiile Comitetului de Selectie si ale Comisiei de Solutionare a Contestatilor

Membrii Comitetului de Selectie si Comisiei de Solutionare a Contestatilor, in indeplinirea atributiilor ce le revin ca urmare a prezentului Regulament, au urmatoarele obligatii:

- a) de a respecta intocmai regulile stabilite in prezenta procedura,
- b) de a respecta confidentialitatea lucrarilor si impartialitatea in adoptarea deciziilor Comitetului de Selectie si Comisiei de Solutionare a Contestatilor;
- c) adoptarea deciziilor in urma solutionarii contestatiilor se face de catre membri prezenti ai Comisiei de Solutionare a Contestatilor , prin vot majoritar;
- d) se vor elabora decizii si vor fi adoptate de Comitetul de selectie sau respectiv a Comisia de Solutionare a Contestatilor, daca este cazul de o contestatie.

Lansarea sesiunii de depunere a proiectelor

GAL Micro -Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru stabileste punctajele de selectie si criteriile de departajare aferente masurilor ce vor fi lansate pe parcursul perioadei de implementare, asigura publicitatea anunturilor in media locala si pe site-ul propriu si accesul la toate informatiile necesare pentru fiecare potential beneficiar.

Primirea si selectarea proiectelor pentru masurile PNDR - Axa LEADER

Primirea si evaluarea proiectelor se face la sediul Asociatiei de catre compartimentul ethnic, conform atributiilor cuprinse in fisele posturilor angajatilor GAL Micro -Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru .

Comitetul de Selectie elaboreaza un raport asupra rezultatelor sesiunilor.

Raportul de selectie se posteaza pe site-ul GAL Micro -Regiunea Vailor Crisurilor Alb si

Negru www.gal-mvc.ro

Selectia proiectelor

- Selectia proiectelor pentru masurile carora li se aplica procedura de selectie, se realizeaza in euro.

Rapoartele de Selectie

- Ulterior verificarii respectarii prevederilor in ceea ce priveste ierarhizarea proiectelor, Rapoartele de Selectie intocmite se semneaza de catre toti membrii Comitetului de Selectie prezenti si este aprobat de catre presedinte in vederea publicarii pe site-ul GAL. Daca unul din proiectele depuse apartine unuia din membrii Comitetului de Selectie sau afini, in conformitate cu prevederile legale, membrul in cauza se autorecuza si va fi inlocuit de unul dintre membrii supleanti la intalnirea comitetului respectiv pentru sesiunea de selectie in cauza.

Desfasurarea procedurii de solutionare a contestatiilor cu privire la rezultatul selectarii proiectelor

- Contestatiile pot fi depuse in termen 5 zile calendaristice de la primirea notificarii privind rezultatul selectarii proiectelor
- Contestatiile, semnate de beneficiar, vor fi depuse la sediul GAL Micro -Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru .
- Termenul de solutionare a contestatiilor de catre Comisia de Solutionare a Contestatiilor este de **5 zile calendaristice** de la data inregistrarii acestora la GAL Micro -Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru .

Componenta Comitetului de Selectie

PARTENERI PUBLICI (42,86%)		
Partener	Functia in CS	Tip / Observatii
Comuna GRANICERI	MEMBRU	Rural
Comuna HASMAS	MEMBRU	Rural
Comuna SINTEA MARE	MEMBRU	Rural
PARTENERI PRIVATI (57,14%)		
SUCIU NICOLAE	MEMBRU	Urban
CRISAN PETRU	MEMBRU	Rural
CRISAN RAMONA	MEMBRU	Rural
CULDA IONEL DANIEL	MEMBRU	Rural
PARTENERI PUBLICI supleanti (42,86%)		
Comuna ZERIND	MEMBRU	Rural
Comuna MISCA	MEMBRU	Rural
Comuna OLARI	MEMBRU	Rural
PARTENERI PRIVATI supleanti (57,14%)		
RAUT PETRU	Membru	Rural
BARNA NICOLAE	Membru	Rural
DUMA CODRUTA	Membru	Rural
VESA FLORICA	Membru	Rural

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale.

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese în implementare se vor lua în considerare următoarele reguli generale în materia conflictului de interese:

1. Persoanele fizice sau juridice care participă în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu vor fi solicitanți și/sau nu vor acorda servicii de consultanță unui solicitant.
2. Nu vor fi implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane:
 - cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere;
 - soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane mai sus;
 - cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.
3. Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/ evaluare a cererilor de finanțare nu vor fi solicitanți și/sau nu vor acorda servicii de consultanță unui solicitant.
4. Persoanele implicate în elaborarea, evaluarea, selecția sau aprobarea proiectului nu vor fi implicați în activități de verificare a cererilor de plată.
5. Persoanele care participă la procedura de verificare/evaluare /aprobare a cererilor de finanțare sau în cadrul procedurilor de selecție, cât și cele implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute mai sus, iar în cazul în care se regăsește într-una din situații va depune o declarație prin care se revocă din funcție pentru procedura la care participă și la care intra în conflict.

Măsurile luate pt evitarea apariției conflictului de interese rezulta și din capitolele destinate din regulamentul de ordine interioare cât și din fișele postului.

La fiecare pas procedural persoanele implicate vor depune declarații de evitare a conflictului de interese și se vor lua măsuri suplimentare de evitarea a conflictului de interese în funcție de situațiile aparute pe parcurs și neprevăzute.

ACORD DE PARTENERIAT

Noi, partenerii semnatori ai acestui angajament, acționând în calitate de responsabili ai organismelor reprezentate, ne angajăm:

- Să desemnăm de comun acord pe **Asociația Grup de Acțiune Locală „Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru”** (se va completa cu denumirea entității juridice) să ne reprezinte în calitate de solicitant pentru proiectul depus prin Sub-măsura 19.1, în vederea obținerii finanțării nerambursabile prin FEADR;
- Să realizăm toate activitățile necesare elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală și să depunem Strategia pentru în vederea selecției;
- Să constituim o formă asociativă în condițiile Ordonanței 26/2000 (pastrând minim componența actuală) în cazul în care vom fi selectați;

Partener	Denumirea partenerului	Statutul partenerului (ONG, SRL, autoritate publică etc.)	Numele și prenumele reprezentantului legal al partenerului	Ștampila și semnătura reprezentantului legal
Partener 1	Comuna Socodor	Autoritate publică	Jura Ioan Dimitrie	
Partener 2	Comuna Pilu	Autoritate publică	Dragan Dan Lucian	
Partener 3	Comuna Graniceri	Autoritate publică	Batranut Petru Claudiu	
Partener 4	Comuna Simand	Autoritate publică	Dema Florin	
Partener 5	Comuna Olari	Autoritate publică	Musca Stefan	
Partener 6	Comuna Zarand	Autoritate publică	Mot Ioan	

Partener 7	Comuna Seleus	Autoritate publica	Branc Cristian	
Partener 8	Comuna Cermei	Autoritate publica	Vesa Ioan Daniel	
Partener 9	Comuna Sinteia Mare	Autoritate publica	Erdos Valentin	
Partener 10	Comuna Sepreus	Autoritate publica	Incicau Simion	
Partener 11	Comuna Apateu	Autoritate publica	Bondor Aurel	
Partener 12	Comuna Misca	Autoritate publica	Hassz Tiberiu	
Partener 13	Comuna Zerind	Autoritate publica	Simandi Alexandru	
Partener 14	Comuna Craiva	Autoritate publica	Bercea Ioan	
Partener 15	Comuna Beliu	Autoritate publica	Tica Pavel	
Partener 16	Comuna Hasmas	Autoritate publica	Popa Cornel	
Partener 17	Comuna Archis	Autoritate publica	Valea Nicolae	
Partener 18	Comuna Zimandu Nou	Autoritate publica	Vidran Dorel Gheorghe	

Partener 19	Comuna Sofronea	Autoritate publica	Babau Ioan	
Partener 20	Comuna Livada	Autoritate publica	Serb Militon	
Partener 21	Comuna Macea	Autoritate publica	Mercea Ioan	
Partener 22	Oras Chisineu -Cris	Autoritate publica	Burdan Gheorghe	
Partener 23	Oras Santana	Autoritate publica	Tomuta Daniel	
Partener 24	Asociatia pentru promovarea folclorului si culturii traditionale „Spicul Olari” Comuna Olari	ONG	Raut Petru	
Partener 25	Asociatia Crescatorilor de Ovine si Caprine „Miorita” Chisineu -Cris	ONG	Suciu Nicolae	
Partener 26	Asociatia „Gold Carp Love” Sat Iermata Neagra Comuna Zerind	ONG	Bekesi Laszo	
Partener 27	Asociatia „Pro Crisius” Oras Chisineu-Cris	ONG	Bica Mihai	
Partener 28	SC.Suin Vladimixt SRL Comuna Cermei	SRL	But Andra Romana	
Partener 29	SC.G 6 Fermieri”SRI Comuna Simand	SRL	Cordos Lucian	

Partener 30	SC.Mirandolina SRL Sat Sintea Mica Comuna Olari	SRL	Miron Maria Dorina	
Partener 31	SC.Ovinex Prod SRL Comuna Sepreus	SRL	David Teodor	
Partener 32	SC.Nik Tereanu SRL Comuna Beliu	SRL	Barna Nicolae	
Partener 33	Culda Ionel Daniel I.I. Sat Motiori Comuna Apateu	SRL	Culda Daniel	
Partener 34	SC.Agroservice Zerind SRL Comuna Zerind	SRL	Ianos Pamela Otilia	
Partener 35	SC.Pol & Mas International SRL Comuna Socodor	SRL	Crisan Petru Raul	
Partener 36	SC.Igna Gheorghe- Andrei SRL Comuna Socodor	SRL	Igna Gheorghe	
Partener 37	Bebeselea Calin Gheorghe I.I. Comuna Sintea -Mare	I.I	Bebeselea Calin Gheorghe	
Partener 38	Adjudeanu C.Horatiu I.I. Comuna Archis	I.I	Adjudeanu C.Horatiu	
Partener 39	But Teodor I.I. Comuna Cermei	I.I	But Teodor	
Partener 40	Crisan Tiberiu Ioan I.I. Comuna Socodor	I.I	Crisan Tiberiu Ioan	

Partener 41	Jura Bogdan Ioan I.I. Comuna Socodor	I.I	Jura Bogdan Ioan	
Partener 42	Popa Ioan „Popa Agri” I.I. Comuna Beliu	I.I	Popa Ioan	
Partener 43	Popa I.Radu Viorel I.I. Comuna Beliu	I.I	Popa Radu Viorel	
Partener 44	SC.Agromec Chisineu - Cris S.A Chisineu -Cris	S.A.	Pat Nicolae	
Partener 45	Gligor Aurica P.F.A. Comuna Seleus	P.F.A.	Gligor Aurica	
Partener 46	Bercea Paul Ionel P.F.A. Comuna Craiva	P.F.A.	Bercea Paul Ionel	
Partener 47	Berce Viorel P.F.A Comuna Craiva	P.F.A.	Berce Viorel	
Partener 48	Gules Lorena Flavia P.F.A. Chisineu -Cris	P.F.A.	Gules Lorena Flavia	
Partener 49	Jura Claudia P.F.A. Comuna Socodor	P.F.A.	Jura Claudia	
Partener 50	Jura Sofia P.F.A. Comuna Socodor	P.F.A.	Jura Sofia	

Partener 51	Crisan Ramona P.F.A. Comuna Socodor	P.F.A.	Crisan Ramona	
Partener 52	Teorean Claudiu -Dan P.F.A. Comuna Socodor	P.F.A.	Teorean Claudiu - Dan	
Partener 53	Marton Aliz P.F.A. Comuna Zerind	P.F.A.	Marton Aliz	
Partener 54	Simandi Mercedesz Alexandra P.F.A. Comuna Zerind	P.F.A.	Simandi Mercedesz Alexandra	
Partener 55	Tapos Delia P.F.A. Comuna Socodor	P.F.A.	Tapos Delia	
Partener 56	Barna I.Ioan P.F.A. Comuna Socodor	P.F.A.	Barna Ioan	
Partener 57	Dan Marinela Titiana „Dan Titi "P.F.A. Comuna Sinteia -Mare	P.F.A.	Dan Marinela Titiana	
Partener 58	Petrina Alisa Chisineu -Cris	Persoana Fizica	Petrina Alisa	
Partener 59	Axente Cristina Comuna Olari	Persoana Fizica	Axente Cristina	
Partener 60	Nitu Sorin Nicusor Comuna Sinteia-Mare	Persoana Fizica	Nitu Sorin Nicusor	
Partener 61	Ocolul Silvic Dumbrava	Regie Publica locala	Crisan Marius Florin	
Partener 62	Asociatia „Pescarul Macean"	ONG	Stiubei Ioan	

Partener 63	SC.Agricola Brindusan SRL Comuna Zimandu Nou	SRL	Brindusan Liviu	
Partener 64	SC Manu &Dodo SRL Comuna Zimandu Nou	SRL	Vidran Sofia	
Partener 65	Vesa Florica Delia P.F.A Sat Siclau Comuna Graniceri	PFA	Vesa Florica Delia	
Partener 66	SC Labrador SRL Comuna Livada	SRL	Tidorescu Lucian- Valeriu	
Partener 67	Duma Codruta P.F.A Sat Satu Nou Comuna Misca	PFA	Duma Codruta	
Partener 68	Gligor Daniela -Adriana P.F.A. Comuna Selesus	PFA	Gligor Daniela - Adriana	
Partener 69	SC Agrograna SRL Comuna Socodor	SRL	Grozav Eugen	
Partener 70	Forumul Democrat al Germanilor din Romania	ONG		

**In situatia in care parteneriatul este constituit juridic in baza OG 26/2000, Acord de parteneriat va contine următorul text:*

„Noi, parteneriatul public – privat constituit in baza OG 26/2000, ne angajam să realizăm toate activitățile necesare elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală și să depunem Strategia în vederea selecției .

Semnat - reprezentant legal parteneriat public-privat

Întocmit la data de _____ 201_

Fisa de prezentare a teritoriului

Codul SIRUTA	Numele localității			Nr. locuitori		Suprafață	
	Județ	Comuna	Oraș	nr.loc./comună	nr.loc./oraș	km ² /comună	km ² /oraș
9459	Arad		Chisineu Cris		7987		117.29
12091	Arad		Santana		11428		107.14
11398	Arad	Macea		5762		72.64	
9333	Arad	Livada		2960		20.07	
9798	Arad	Apateu		3176		89.05	
9832	Arad	Archis		1515		68.07	
9930	Arad	Beliu		3057		92.72	
10373	Arad	Cermei		2722		121.87	
10532	Arad	Craiva		2880		114.90	
10916	Arad	Graniceri		2254		79.00	
11236	Arad	Hasmas		1300		88.44	
11423	Arad	Misca		3733		108.28	
11502	Arad	Olari		1937		50.13	
11735	Arad	Pilu		2060		71.77	
11995	Arad	Seleus		3044		61.02	
12055	Arad	Sintea -Mare		3742		113.48	
12126	Arad	Socodor		2367		118.82	
12224	Arad	Sepreus		2481		57.68	
12340	Arad	Simand		3982		100.49	
12812	Arad	Zarand		2677		70.66	
12849	Arad	Zerind		1320		62.93	
12876	Arad	Zimandu Nou		4657		74.30	
9360	Arad	Sofronea		2575		34.90	
Total				60201	19415	1671.22	224.43
Total general				79616		1895.65	
% locuitori orașe din total locuitori (≤25%)				24.39			
Densitatea				42.00			

Componenta parteneriatului

PARTENERI PUBLICI			
Nr. crt.	Denumire partener	Sediul social/sediul secundar/punct de lucru/sucursală/ filială (localitate) ¹	Obiect de activitate
1.	Comuna Socodor	Localitatea Socodor, Nr.1, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
2.	Comuna Pilu	Localitatea Pilu, Nr.69, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
3.	Comuna Graniceri	Localitatea Graniceri, Nr.10, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
4.	Comuna Simand	Localitatea Simand, Nr.1119, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
5.	Comuna Olari	Localitatea Olari, Nr.315, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
6.	Comuna Zarand	Localitatea Zarand, Nr.512, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
7.	Comuna Seleus	Localitatea Seleus, Nr.200, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
8.	Comuna Cermei	Localitatea Cermei, Nr.304, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
9.	Comuna Sinte Mare	Localitatea Sinte Mare, Nr.228, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
10.	Comuna Sepreus	Localitatea Sepreus, Nr.298, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
11.	Comuna Apateu	Localitatea Apateu, Nr.364, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
12.	Comuna Misca	Localitatea Misca, Nr.116, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
13.	Comuna Zerind	Localitatea Zerind, Nr.1, Judet Arad	Servicii de administratie publica

¹Se va completa cu denumirea localității din teritoriul acoperit de parteneriat în care este înregistrat sediul/punctul de lucru/etc. Pentru partenerii care nu au sediu/punct de lucru/etc. în teritoriul acoperit de parteneriat se menționează localitatea și județul din afara teritoriului în care sunt înregistrați.

			generala
14.	Comuna Craiva	Localitatea Craiva,Nr.108, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
15.	Comuna Beliu	Localitatea Beliu,Nr.632, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
16.	Comuna Hasmas	Localitatea Hasmas,Nr.216, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
17.	Comuna Archis	Localitatea Archis,Nr.97, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
18.	Comuna Zimandu Nou	Localitatea Zimandu Nou,Nr.248, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
19.	Comuna Sofronea	Localitatea Sofronea,Nr.187, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
20.	Comuna Livada	Localitatea Livada,Nr.106, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
21.	Comuna Macea	Localitatea Macea,Nr.262, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
22.	Oras Chisineu - Cris	Localitatea Chisineu -Cris, Strada Înfrățirii nr. 97, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
23.	Oras Santana	Localitatea Santana,Str. Muncii, Nr.120A, Judet Arad	Servicii de administratie publica generala
24	Ocolul Silvic Dumbrava	Localitatea Beliu, Nr 628 A, jud. Arad	Regie Publica Locala - Silvicultura si alte activitati forestiere
PONDEREA PARTENERILOR PUBLICI DIN TOTAL PARTENERIAT 34,28%			
PARTENERI PRIVAȚI (inclusiv parteneriat într-un domeniu relevant constituit juridic înainte de lansarea apelului de selecție)			
Nr. crt.	Denumire partener	Sediul social/sediul secundar/punct de lucru/sucursală/filială(localitate) ¹	Obiect de activitate
1.	SC Suin Vladimixt SRL	Localitatea Cermei,Nr.1043 , jud. Arad	Cresterea porcinelor
2.	SC G 6 Fermieri SRL	Localitatea Simand, Nr.1092, jud. Arad	Cultivarea cerealelor si oleaginoaselor
3.	SC.Mirandolina	Localitatea Sinteia Mica, Nr.151, jud.	Cresterea bovinelor

	SRL	Arad	
4.	SC.Ovinex Prod SRL	Localitatea Sepreus, Nr.585, jud. Arad	Cresterea ovinelor, caprinelor, cabalinelor
5.	SC.Nik Tereanu SRL	Localitatea Beliu, Nr.183, jud. Arad	Activitati de intretinere peisagistica
6.	Culda Ionel Daniel I.I.	Localitatea Motiori ,Comuna Apateu, Nr 18, jud. Arad	Activitati auxiliare pentru productia vegetala
7.	SC.Agroservice Zerind SRL	Localitatea Zerind, Nr.245/a, jud. Arad	Activitati auxiliare pentru productia vegetala
8.	SC.Pol & Mas International SRL	Mun Arad, Str.Vasile goldis,Nr 1-3 ,Scara D Etaj P, Ap.24, punct de lucru: com. Socodor, nr. FN jud. Arad	Cultivarea Cerealelor
9.	SC.Igna Gheorghe-Andrei SRL	Localitatea Socodor, Nr.277 , jud. Arad	Cultivarea Cerealelor
10.	Bebeselea Calin Gheorghe I.I.	Localitatea Sintea Mare, Nr.470, jud. Arad	Cresterea ovinelor si caprinelor
11.	Adjudeanu C.Horatiu I.I.	Sat Groseni,Comuna Archis, Nr.129A, jud. Arad	Cresterea ovinelor si caprinelor
12.	But Teodor I.I.	Localitatea Beliu, Nr.174, jud. Arad	Lucrari de pregatire a terenului
13.	Crisan Tiberiu Ioan I.I.	Localitatea Socodor, Nr.550, jud. Arad	Activitati auxiliare pentru productia vegetala
14.	Jura Bogdan Ioan I.I.	Localitatea Socodor, Nr.237, jud. Arad	Lucrari de pregatire a terenului
15.	Popa Ioan „Popa Agri” I.I.	Localitatea Beliu, Nr.636, jud. Arad	Activitati auxiliare pentru productia vegetala
16.	Popa I.Radu Viorel I.I.	Localitatea Beliu, Nr.139, jud. Arad	Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata
17.	SC.Agromec Chisineu -Cris S.A	Localitatea Chisineu Cris, Str.Garii ,Nr.33, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
18.	Gligor Aurica P.F.A.	Localitatea Seleus, Nr.183, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
19.	Bercea Paul Ionel P.F.A.	Localitatea Craiva, Nr.44, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
20.	Berce Viorel P.F.A	Sat Rogoz de Beliu,Comuna Craiva,Nr 68, jud. Arad	Cultivarea cerealelor

21.	Gules Lorena Flavia P.F.A.	Oras Chisineu Cris, str.Cuza Voda, Nr3, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
22.	Jura Claudia P.F.A.	Localitatea Socodor, Nr.466, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
23.	Jura Sofia P.F.A.	Localitatea Socodor, Nr 688/b, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
24.	Crisan Ramona P.F.A.	Localitatea Socodor Nr 5	Cultivarea cerealelor
25.	Teorean Claudiu -Dan P.F.A.	Localitatea Socodor, Nr 942, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
26.	Marton Aliz P.F.A.	Localitatea Zerind, Nr 134 , jud. Arad	Cultivarea cerealelor
27.	Simandi Mercedesz Alexandra P.F.A.	Localitatea Zerind, Nr 244, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
28.	Tapos Delia P.F.A.	Localitatea Socodor, Nr 51, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
29.	Barna I.Ioan P.F.A.	Localitatea Socodor, Nr 262, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
30.	Dan Marinela Titiana ,,Dan Titi "P.F.A.	Localitatea Sinte Mare, Nr.576, jud. Arad	Cresterea ovinelor si caprinelor
31.	SC.Agricola Brindusan SRL	Localitatea Zimandu nou, Nr.492/A, jud. Arad	Cultivarea cerealelor
32.	SC Manu &Dodo SRL	Localitatea Zimandu Nou, Nr.492, jud. Arad	Restaurante
33.	Vesa Florica Delia P.F.A	Sat Siclau, Comuna Graniceri, Nr 1, jud. Arad	Baruri si alte activitati de servire a bauturilor
34.	SC Labrador SRL	Localitatea Livada, Nr .378, jud. Arad	Comert
35.	Duma Codruta P.F.A	Sat Satu Nou,Comuna Misca, Nr 309, jud. Arad	Cultura cerealelor
36.	Gligor Daniela Adriana P.F.A.	Localitatea Seleus, Nr 183, jud. Arad	Cultivarea plantelor pentru inmultire
37.	SC Agrograna SRL	Localitatea Socodor, Nr 753A, jud. Arad	Transporturi rutiere de marfuri
PONDEREA PARTENERILOR PRIVATI DIN TOTAL PARTENERIAT			52,86%
PARTENERI SOCIETATE CIVILĂ (ONG)			

Nr. crt.	Denumire partener	Sediul social/sediul secundar/punct de lucru/sucursală/filială (localitate) ¹	Obiect de activitate ²
1.	Asociatia pentru promovarea folclorului si culturii traditionale „Spicul Olari”	Localitatea Olari,Nr.508, jud. Arad	Etno-cultural, tineri, protectia mediului, traditii
2.	Asociatia Crescatorilor de Ovine si Caprine „Miorita”	Oras Chisineu Cris, Str.Infratirii, Nr 155, jud. Arad	Interesele crescatorilor de ovine
3.	Asociatia „Gold Carp Love”	Sat Iermata Neagra, Com. Zerind, Nr.229, jud. Arad	Pescuit sportiv si agrement
4.	Asociatia „Pro Crisius”	Localitatea Chisineu Cris,Str.Prunului,Nr.3, jud. Arad	Tineri, voluntariat
5.	Asociatia „Pescarul Macean”	Localitatea Macea, nr. 256, jud. Arad	Pescuit sportiv si agrement
6.	Forumul Democrat al Germanilor din Romania	Localitatea Santana ,Str.Bucegi,Nr 25, jud. Arad	Etno-cultural - minoritati germane
PONDEREA PARTENERILOR - SOCIETATE CIVILĂ DIN TOTAL PARTENERIAT 8,57%			
PARTENERI PERSOANE FIZICE RELEVANTE			
Nr. crt.	Nume și prenume	Domiciliu ¹	Domeniu de activitate relevant în raport cu SDL
1.	Petrina Alisa	Localitatea Chisineu Cris, Str.Teilor, Nr.5A,Bl.C5-2,Ap.10,Et.1	
2.	Axente Cristina	Localitatea Olari, Nr.237, jud. Arad	
3.	Nitu Sorin Nicusor	Localitatea Sinte Mare, Nr.273, jud. Arad	
PONDEREA PARTENERILOR - PERSOANE FIZICE RELEVANTE DIN TOTAL PARTENERIAT 4,29% (max. 5%)			

²Se va evidenția obiectul de activitate care reprezintă interesele unei minorități locale/interesele tinerilor/femeilor/ domeniul protecției mediului.

Anexa 4 - Planul de finanțare din cadrul SDL

Planul de finanțare: Asociația Grup de Acțiune Locală "Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru"						
VALOARE SDL COMPONENTA A	Suprafață TERITORIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONENTA A (EURO)			
	1,896	79,616	4,272,994.92			
COMPONENTA A ¹	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ³ (%)
	1	M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, pentru diversificarea activităților rurale (1A; 3A)	100%	216,138.00	225,705.11	5.28%
		M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă (1C)	100%	9,567.11		
	2	M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole (2A)	70%	572,565.08	1,437,565.08	33.64%
		M2.2 Ferme mici și mijlocii (2B)	100%	195,000.00		
		M2.3 Tineri fermieri (2B)	100%	670,000.00		
	3	M3.1 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale (3A)	100%	6,000.00	6,000.00	0.14%
	4					
	5					
	6	M6.1 Inițierea de activități neagricole (6A)	100%	610,000.00	1,750,709.30	40.97%
		M6.2 Investiții în activități de modernizare a întreprinderilor și turism (6A)	70%	42,429.70		
		M6.3 Dezvoltarea satelor (6B)	100%	1,030,942.60		
		M6.4 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate (6B)	100%	26,935.00		
		6.5 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă) (6B)	100%	40,402.00		
	Cheltuieli de funcționare și animare ⁴			853,015.43		19.96%
	TOTAL SDL A+B			4,272,994.92		